Муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе
“Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Алших урта гомуми белем мәктәбе”

«СОГЛАСОВАНО»
Зам. директора по учебной работе
Каримова Г.С.

Утверждаю
директор МБОУ «Альшиховская СОШ»
_______________Киргизова М.В.

1-4 нче сыйныфларда туган телдән (татар теле) эш программасы

Программа башлангыч сыйныфлар
методик оешмасы җыелышында
каралды.
Җитәкчесе______/Тимрякова И.П./

Төзүчеләре:
Юнисова Люция Әсхәтовна,
Гафурова Гүзәлия Рөстәмовна
Башлангыч сыйныфлар укытучылары

Укыту планында фәннең урыны:

Сыйныфларда "Туган тел" предметын өйрәнү 2 сәгатькә исәпләнгән. Бу база өлешен тәшкил итә. Бу сәгатьләр тел һәм лингвистик компетенция формалаштыруга бирелә. 1 класста Әзерлек чоры – 3 сәгать Әлифба чоры - 44 сәгать Әлифбадан соңгы чор – 2 сәгать, туган тел – 17 сәг , 2 класста 1 нче кисәктә – 31 сәг, икенче кисәктә – 37сәг, 3-4 класста 1 нче кисәктә – 39сәг, 2 нче кисәктә – 29сәг.

МБГББУ "Алших урта мәктәбе" нең укыту планы буенча туган тел предметын укыту 1-4 классларда атнага 2 сәгать, елга 68 сәгать бирелгән. Укыту атнасы 1кл- 33 атна, 2-4кл- 34 атна.

В результате изучения предмета, при получении начального общего образования у выпускников будут сформированы личностные, регулятивные, познавательные и коммуникативные универсальные учебные действия как основа умения учиться.

Личностные результаты
У выпускника будут сформированы:

– внутренняя позиция школьника на уровне положительного отношения к школе, ориентации на содержательные моменты школьной действительности и принятия образца «хорошего ученика»;

– широкая мотивационная основа учебной деятельности, включающая социальные, учебно-познавательные и внешние мотивы;

– учебно-познавательный интерес к новому учебному материалу и способам решения новой задачи;

– ориентация на понимание причин успеха в учебной деятельности, в том числе на самоанализ и самоконтроль результата, на анализ соответствия результатов требованиям конкретной задачи, на понимание оценок учителей, товарищей, родителей и других людей;

– способность к оценке своей учебной деятельности;

– основы гражданской идентичности, своей этнической принадлежности в форме осознания «Я» как члена семьи, представителя народа, гражданина России, чувства сопричастности и гордости за свою Родину, народ и историю, осознание ответственности человека за общее благополучие;

– ориентация в нравственном содержании и смысле как собственных поступков, так и поступков окружающих людей;

– знание основных моральных норм и ориентация на их выполнение;

– развитие этических чувств — стыда, вины, совести как регуляторов морального поведения; понимание чувств других людей и сопереживание им;

– установка на здоровый образ жизни;

– основы экологической культуры: принятие ценности природного мира, готовность следовать в своей деятельности нормам природоохранного, нерасточительного, здоровьесберегающего поведения;

– чувство прекрасного и эстетические чувства на основе знакомства с мировой и отечественной художественной культурой.

Выпускник получит возможность для формирования:

– *внутренней позиции обучающегося на уровне положительного отношения к образовательной организации, понимания необходимости учения, выраженного в преобладании учебно-познавательных мотивов и предпочтении социального способа оценки знаний;*

– *выраженной устойчивой учебно-познавательной мотивации учения;*

– *устойчивого учебно-познавательного интереса к новым общим способам решения задач;*

– *адекватного понимания причин успешности/неуспешности учебной деятельности;*

– *положительной адекватной дифференцированной самооценки на основе критерия успешности реализации социальной роли «хорошего ученика»;*

– *компетентности в реализации основ гражданской идентичности в поступках и деятельности;*

– *морального сознания на конвенциональном уровне, способности к решению моральных дилемм на основе учета позиций партнеров в общении, ориентации на их мотивы и чувства, устойчивое следование в поведении моральным нормам и этическим требованиям;*

– *установки на здоровый образ жизни и реализации ее в реальном поведении и поступках;*

– *осознанных устойчивых эстетических предпочтений и ориентации на искусство как значимую сферу человеческой жизни;*

– *эмпатии как осознанного понимания чувств других людей и сопереживания им, выражающихся в поступках, направленных на помощь другим и обеспечение их благополучия.*

Метапредметные результаты

Регулятивные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

– принимать и сохранять учебную задачу;

– учитывать выделенные учителем ориентиры действия в новом учебном материале в сотрудничестве с учителем;

– планировать свои действия в соответствии с поставленной задачей и условиями ее реализации, в том числе во внутреннем плане;

– учитывать установленные правила в планировании и контроле способа решения;

– осуществлять итоговый и пошаговый контроль по результату;

– оценивать правильность выполнения действия на уровне адекватной ретроспективной оценки соответствия результатов требованиям данной задачи;

– адекватно воспринимать предложения и оценку учителей, товарищей, родителей и других людей;

– различать способ и результат действия;

– вносить необходимые коррективы в действие после его завершения на основе его оценки и учета характера сделанных ошибок, использовать предложения и оценки для создания нового, более совершенного результата, использовать запись в цифровой форме хода и результатов решения задачи, собственной звучащей речи на русском, родном и иностранном языках.

Выпускник получит возможность научиться:

– *в сотрудничестве с учителем ставить новые учебные задачи;*

– *преобразовывать практическую задачу в познавательную;*

– *проявлять познавательную инициативу в учебном сотрудничестве;*

– *самостоятельно учитывать выделенные учителем ориентиры действия в новом учебном материале;*

– *осуществлять констатирующий и предвосхищающий контроль по результату и по способу действия, актуальный контроль на уровне произвольного внимания;*

– *самостоятельно оценивать правильность выполнения действия и вносить необходимые коррективы в исполнение как по ходу его реализации, так и в конце действия.*

Познавательные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

– осуществлять поиск необходимой информации для выполнения учебных заданий с использованием учебной литературы, энциклопедий, справочников (включая электронные, цифровые), в открытом информационном пространстве, в том числе контролируемом пространстве сети Интернет;

– осуществлять запись (фиксацию) выборочной информации об окружающем мире и о себе самом, в том числе с помощью инструментов ИКТ;

– использовать знаково-символические средства, в том числе модели (включая виртуальные) и схемы (включая концептуальные), для решения задач;

– проявлять познавательную инициативу в учебном сотрудничестве*;*

– строить сообщения в устной и письменной форме;

– ориентироваться на разнообразие способов решения задач;

– основам смыслового восприятия художественных и познавательных текстов, выделять существенную информацию из сообщений разных видов (в первую очередь текстов);
– осуществлять анализ объектов с выделением существенных и несущественных признаков;
– осуществлять синтез как составление целого из частей;
– проводить сравнение, сериацию и классификацию по заданным критериям;
– устанавливать причинно-следственные связи в изучаемом круге явлений;
– строить рассуждения в форме связи простых суждений об объекте, его строении, свойствах и связях;
– обобщать, т. е. осуществлять генерализацию и выведение общности для целого ряда или класса единичных объектов, на основе выделения сущностной связи;
– осуществлять подведение под понятие на основе распознавания объектов, выделения существенных признаков и их синтеза;
– устанавливать аналогии;
– владеть рядом общих приемов решения задач.

Выпускник получит возможность научиться:

– *осуществлять расширенный поиск информации с использованием ресурсов библиотек и сети Интернет;*
– *записывать, фиксировать информацию об окружающем мире с помощью инструментов ИКТ;*
– *создавать и преобразовывать модели и схемы для решения задач;*
– *осознанно и произвольно строить сообщения в устной и письменной форме;*
– *осуществлять выбор наиболее эффективных способов решения задач в зависимости от конкретных условий;*
– *осуществлять синтез как составление целого из частей, самостоятельно достраивая и восполняя недостающие компоненты;*
– *осуществлять сравнение, сериацию и классификацию, самостоятельно выбирая основания и критерии для указанных логических операций;*
– *строить логическое рассуждение, включающее установление причинно-следственных связей;*
– *произвольно и осознанно владеть общими приемами решения задач.*

Коммуникативные универсальные учебные действия

Выпускник научится:

– адекватно использовать коммуникативные, прежде всего речевые, средства для решения различных коммуникативных задач, строить монологическое высказывание (в том числе сопровождая его аудиовизуальной поддержкой), владеть диалогической формой коммуникации, используя в том числе средства и инструменты ИКТ и дистанционного общения;

– допускать возможность существования у людей различных точек зрения, в том числе не совпадающих с его собственной, и ориентироваться на позицию партнера в общении и взаимодействии;

– учитывать разные мнения и стремиться к координации различных позиций в сотрудничестве;

– формулировать собственное мнение и позицию;

– договариваться и приходить к общему решению в совместной деятельности, в том числе в ситуации столкновения интересов;

– строить понятные для партнера высказывания, учитывающие, что партнер знает и видит, а что нет;

– задавать вопросы;

– контролировать действия партнера;

– использовать речь для регуляции своего действия;

– адекватно использовать речевые средства для решения различных коммуникативных задач, строить монологическое высказывание, владеть диалогической формой речи.

Выпускник получит возможность научиться:

– *учитывать и координировать в сотрудничестве позиции других людей, отличные от собственной;*

– *учитывать разные мнения и интересы и обосновывать собственную позицию;*

– *понимать относительность мнений и подходов к решению проблемы;*

– *аргументировать свою позицию и координировать ее с позициями партнеров в сотрудничестве при выработке общего решения в совместной деятельности;*

– *продуктивно содействовать разрешению конфликтов на основе учета интересов и позиций всех участников;*

– *с учетом целей коммуникации достаточно точно, последовательно и полно передавать партнеру необходимую информацию как ориентир для построения действия;*

– *задавать вопросы, необходимые для организации собственной деятельности и сотрудничества с партнером;*

– *осуществлять взаимный контроль и оказывать в сотрудничестве необходимую взаимопомощь;*

– *адекватно использовать речевые средства для эффективного решения разнообразных коммуникативных задач, планирования и регуляции своей деятельности.*

Планируемые предметные результаты учебного предмета

1. Формирование первоначальных представлений о единстве и многообразии языкового и культурного пространства России, о языке как основе национального самосознания.

2. Понимание обучающимися того, что язык представляет собой явление национальной культуры и основное средство человеческого общения; осознание значения татарского языка как языка межнационального общения.

3. Сформированность позитивного отношения к правильной устной и письменной речи как показателям общей культуры и гражданской позиции человека.

4. Овладение первоначальными представлениями о нормах русского языка (орфоэпических, лексических, грамматических, орфографических, пунктуационных) и правилах речевого этикета.

5. Формирование умения ориентироваться в целях, задачах, средствах и условиях общения, выбирать адекватные языковые средства для успешного решения коммуникативных задач при составлении несложных монологических высказываний и письменных текстов.

6. Осознание безошибочного письма как одного из проявлений собственного уровня культуры, применение орфографических правил и правил постановки знаков препинания при записи собственных и предложенных текстов. Владение умением проверять написанное.

7. Овладение учебными действиями с языковыми единицами и формирование умения использовать знания для решения познавательных, практических и коммуникативных задач.

8. Освоение первоначальных научных представлений о системе и структуре татарского языка: фонетике и графике, лексике, словообразовании (морфемике), морфологии и синтаксисе; об основных единицах языка, их признаках и особенностях употребления в речи;

9. Формирование умений опознавать и анализировать основные единицы языка, грамматические категории языка, употреблять языковые единицы адекватно ситуации речевого общения.

1.1.1.1. Чтение. Работа с текстом (метапредметные результаты)

В результате изучения **всех без исключения учебных предметов** напри получении начального общего образования выпускники приобретут первичные навыки работы с содержащейся в текстах информацией в процессе чтения соответствующих возрасту литературных, учебных, научно-познавательных текстов, инструкций. Выпускники научатся осознанно читать тексты с целью удовлетворения познавательного интереса, освоения и использования информации. Выпускники овладеют элементарными навыками чтения информации, представленной в наглядно-символической форме, приобретут опыт работы с текстами, содержащими рисунки, таблицы, диаграммы, схемы.

У выпускников будут развиты такие читательские действия, как поиск информации, выделение нужной для решения практической или учебной задачи информации, систематизация, сопоставление, анализ и обобщение имеющихся в тексте идей и информации, их интерпретация и преобразование. Обучающиеся смогут использовать полученную из разного вида текстов информацию для установления несложных причинно-следственных связей и зависимостей, объяснения, обоснования утверждений, а также принятия решений в простых учебных и практических ситуациях.

Выпускники получат возможность научиться самостоятельно организовывать поиск информации. Они приобретут первичный опыт критического отношения к получаемой информации, сопоставления ее с информацией из других источников и имеющимся жизненным опытом.

Работа с текстом: поиск информации и понимание прочитанного

Выпускник научится:

- находить в тексте конкретные сведения, факты, заданные в явном виде;

- определять тему и главную мысль текста;
- делить тексты на смысловые части, составлять план текста;
- вычленять содержащиеся в тексте основные события и устанавливать их последовательность; упорядочивать информацию по заданному основанию;
- сравнивать между собой объекты, описанные в тексте, выделяя 2—3 существенных признака;
- понимать информацию, представленную в неявном виде (например, находить в тексте несколько примеров, доказывающих приведенное утверждение; характеризовать явление по его описанию; выделять общий признак группы элементов);
- понимать информацию, представленную разными способами: словесно, в виде таблицы, схемы, диаграммы;
- понимать текст, опираясь не только на содержащуюся в нем информацию, но и на жанр, структуру, выразительные средства текста;
- использовать различные виды чтения: ознакомительное, изучающее, поисковое, выбирать нужный вид чтения в соответствии с целью чтения;
- ориентироваться в соответствующих возрасту словарях и справочниках.

Выпускник получит возможность научиться:

- *использовать формальные элементы текста (например, подзаголовки, сноски) для поиска нужной информации;*
- *работать с несколькими источниками информации;*
- *сопоставлять информацию, полученную из нескольких источников.*

Работа с текстом:преобразование и интерпретация информации

Выпускник научится:

- пересказывать текст подробно и сжато, устно и письменно;
- соотносить факты с общей идеей текста, устанавливать простые связи, не показанные в тексте напрямую;
- формулировать несложные выводы, основываясь на тексте; находить аргументы, подтверждающие вывод;
- сопоставлять и обобщать содержащуюся в разных частях текста информацию;
- составлять на основании текста небольшое монологическое высказывание, отвечая на поставленный вопрос.

Выпускник получит возможность научиться:

- *делать выписки из прочитанных текстов с учетом цели их дальнейшего использования;*

- *составлять небольшие письменные аннотации к тексту, отзывы о прочитанном.*

Работа с текстом: оценка информации

Выпускник научится:

- высказывать оценочные суждения и свою точку зрения о прочитанном тексте;

- оценивать содержание, языковые особенности и структуру текста; определять место и роль иллюстративного ряда в тексте;

- на основе имеющихся знаний, жизненного опыта подвергать сомнению достоверность прочитанного, обнаруживать недостоверность получаемых сведений, пробелы в информации и находить пути восполнения этих пробелов;

- участвовать в учебном диалоге при обсуждении прочитанного или прослушанного текста.

Выпускник получит возможность научиться:

- *сопоставлять различные точки зрения;*

- *соотносить позицию автора с собственной точкой зрения;*

- *в процессе работы с одним или несколькими источниками выявлять достоверную (противоречивую) информацию.*

1.1.1.2. Формирование ИКТ-компетентности обучающихся (метапредметные результаты)

В результате изучения **всех без исключения предметов** на уровне начального общего образования начинается формирование навыков, необходимых для жизни и работы в современном высокотехнологичном обществе. Обучающиеся приобретут опыт работы с информационными объектами, в которых объединяются текст, наглядно-графические изображения, цифровые данные, неподвижные и движущиеся изображения, звук, ссылки и базы данных и которые могут передаваться как устно, так и с помощью телекоммуникационных технологий или размещаться в Интернете.

Обучающиеся познакомятся с различными средствами информационно-коммуникационных технологий (ИКТ), освоят общие безопасные и эргономичные принципы работы с ними; осознают возможности различных средств ИКТ для использования в обучении, развития собственной познавательной деятельности и общей культуры.

Они приобретут первичные навыки обработки и поиска информации при помощи средств ИКТ: научатся вводить различные виды информации в компьютер: текст, звук, изображение, цифровые данные; создавать, редактировать, сохранять и передавать медиасообщения.

Выпускники научатся оценивать потребность в дополнительной информации для решения учебных задач и самостоятельной познавательной деятельности; определять возможные источники ее получения; критически относиться к информации и к выбору источника информации.

Они научатся планировать, проектировать и моделировать процессы в простых учебных и практических ситуациях.

В результате использования средств и инструментов ИКТ и ИКТ-ресурсов для решения разнообразных учебно-познавательных и учебно-практических задач, охватывающих содержание всех изучаемых предметов, у обучающихся будут формироваться и развиваться необходимые универсальные учебные действия и специальные учебные умения, что заложит основу успешной учебной деятельности в средней и старшей школе.

Знакомство со средствами ИКТ, гигиена работы с компьютером

Выпускник научится:

• использовать безопасные для органов зрения, нервной системы, опорно-двигательного аппарата эргономичные приемы работы с компьютером и другими средствами ИКТ; выполнять компенсирующие физические упражнения (мини-зарядку);

• организовывать систему папок для хранения собственной информации в компьютере.

Технология ввода информации в компьютер: ввод текста, запись звука, изображения, цифровых данных

Выпускник научится:

• вводить информацию в компьютер с использованием различных технических средств (фото и видеокамеры, микрофона и т. д.), сохранять полученную информацию, набирать небольшие тексты на родном языке; набирать короткие тексты на иностранном языке, использовать компьютерный перевод отдельных слов;

• рисовать (создавать простые изображения)на графическом планшете;

• сканировать рисунки и тексты.

Выпускник получит возможность научиться *использовать программу распознавания сканированного текста на русском языке*.

Обработка и поиск информации

Выпускник научится:

• подбирать подходящий по содержанию и техническому качеству результат видеозаписи и фотографирования, использовать сменные носители (флэш-карты);

• описывать по определенному алгоритму объект или процесс наблюдения, записывать аудиовизуальную и числовую информацию о нем, используя инструменты ИКТ;

• собирать числовые данные в естественно-научных наблюдениях и экспериментах, используя цифровые датчики, камеру, микрофон и другие средства ИКТ, а также в ходе опроса людей;

• редактировать тексты, последовательности изображений, слайды в соответствии с коммуникативной или учебной задачей, включая редактирование текста, цепочек изображений, видео и аудиозаписей, фотоизображений;

• пользоваться основными функциями стандартного текстового редактора, использовать полуавтоматический орфографический контроль; использовать, добавлять и удалять ссылки в сообщениях разного вида; следовать основным правилам оформления текста;

• искать информацию в соответствующих возрасту цифровых словарях и справочниках, базах данных, контролируемом Интернете, системе поиска внутри компьютера; составлять список используемых информационных источников (в том числе с использованием ссылок);

• заполнять учебные базы данных.

Выпускник получит возможность *научиться грамотно формулировать запросы при поиске в сети Интернет и базах данных, оценивать, интерпретировать и сохранять найденную информацию; критически относиться к информации и к выбору источника информации.*

Создание, представление и передача сообщений
Выпускник научится:
- создавать текстовые сообщения с использованием средств ИКТ, редактировать, оформлять и сохранять их;

- создавать простые сообщения в виде аудио и видеофрагментов или последовательности слайдов с использованием иллюстраций, видеоизображения, звука, текста;

- готовить и проводить презентацию перед небольшой аудиторией: создавать план презентации, выбирать аудиовизуальную поддержку, писать пояснения и тезисы для презентации;

- создавать простые схемы, диаграммы, планы и пр.;

- создавать простые изображения, пользуясь графическими возможностями компьютера; составлять новое изображение из готовых фрагментов (аппликация);

- размещать сообщение в информационной образовательной среде образовательной организации;

- пользоватьсяосновнымисредствамителекоммуникации; участвоватьвколлективнойкоммуникативнойдеятельностивинформационнойобразовательнойсреде, фиксироватьходирезультатыобщениянаэкранеивфайлах.

Выпускник получит возможность научиться:
- *представлять данные;*

- *создавать музыкальные произведения с использованием компьютера и музыкальной клавиатуры, в том числе из готовых музыкальных фрагментов и «музыкальных петель».*

Планирование деятельности, управление и организация
Выпускник научится:
- создавать движущиеся модели и управлять ими в компьютерно управляемых средах (создание простейших роботов);

- определять последовательность выполнения действий, составлять инструкции (простые алгоритмы) в несколько действий, строить программы для компьютерного исполнителя с использованием конструкций последовательного выполнения и повторения;

- планировать несложные исследования объектов и процессов внешнего мира.

Выпускник получит возможность научиться:
- *проектировать несложные объекты и процессы реального мира, своей собственной деятельности и деятельности группы, включая навыки роботехнического проектирования*

- *моделировать объекты и процессы реального мира.*

Основное содержание учебных предметов

1 класс

До букварный период

Усвоение гигиенических требований при письме. Развитие мелкой моторики пальцев и свободы движения руки. Развитие умения ориентироваться на пространстве листа в тетради и на пространстве классной доски. Рабочая строка. Верхняя и н ижняя линии рабочей строки. Письмо овалов и полуовалов Рисование бордюров. Письмо длинных прямых наклонных линий. Письмо короткой наклонной линии с закруглением вверху (влево). Письмо длинной наклонной линии с закруглением внизу (вправо). Письмо овалов больших и маленьких, их чередование. Письмо коротких наклонных линий. Восприятие слова как объекта изучения, материала для анализа. Наблюдение над значением слова. Различение слова и предложения. Работа с предложением: выделение слов, изменение их порядка.

Букварный период

Правильное начертание письменных прописных (заглавных) и строчных букв и их соединений. Письмо букв, буквосочетаний, слогов, слов, предложений с соблюдением гигиенических норм. Овладение разборчивым, аккуратным письмом. Письмо под диктовку слов и предложений, написание которых не расходится с их произношением. Усвоение приемов и последовательности правильного списывания текста. Овладение первичными навыками клавиатурного письма. Понимание функции небуквенных графических средств: пробела между словами, знака переноса. Восприятие слова как объекта изучения, материала для анализа. Наблюдение над значением слова. Общее представление о предложении. Смысловая и интонационная законченность предложения. Смысловая связь слов в предложении (по вопросам). Роль предложения в речевом общении. Постепенный переход на скорописное письмо. Знакомство с правилами правописания и их применение: 1) раздельное написание слов; 2) прописная (заглавная) буква в начале предложения, в именах собственных; 3) перенос слов по слогам; 4) знаки препинания в конце предложения.

После букварный период

Алфавит, правильное название букв алфавита. Списывание текста. Оформление предложений в тексте.

После курса «Обучение грамоте» начинается раздельное изучение татарского языка и литературного чтения. Обобщение, систематизация, закрепление знаний, умений и навыков, приобретённых в процессе обучения грамоте.

Татарский язык

Звуки и буквы

Звуки речи. Гласные звуки и их буквенные обозначения. Твёрдые и мягкие гласные звуки, парность-непарность гласных звуков. Различение гласных и согласных звуков, звонких и глухих согласных. Парные и непарные согласные звуки (буквы). Деление слов на слоги и определение их количества. Перенос слов по слогам. Классификация слов по количеству слогов. Нахождение и исправление ошибок, допущенные при делении слов на слоги.

Синтаксис

Выделение слов и предложений. Разные по цели высказывания предложения, знаки препинаний при них. Употребление прописной буквы в начале предложения. Понятие о главных членах предложения. (без введения терминологии).

Морфология

Группировка слов по частям речи. Различение слова и обозначаемого им предмета. Значение слова. Слова, называющие предметы. Слова, называющие действия. Слова, называющие признаки. Служебные слова. (без введения терминологии). Имена собственные, употребление заглавной буквы в именах собственных.

Орфография

Ознакомление с правилами орфографии: написание буквы э (е) в словах; написание букв о и ө в первом слоге татарских слов. Буквы е, ю, я. Твердый (ъ) и мягкий (ь) знаки. Твердые согласные [гъ], [къ] их буквенные обозначения ; Сонорные согласные [м], [н] [ң]; Согласные [в], [w] и их буквенные обозначения.

Развитие речи

Письмо под диктовку и переписывание текста на изученное правило. Составление предложений из предложенных слов. Составление небольшого письменного текста на основе просмотренной картины (рисунка) или видеозаписи, с привлечением увиденного (услышанного) материала.

Письмо по памяти загадок, пословиц, стихотворений.

1 нче сыйныф

Беренче сыйныфта укучыларны грамотага өйрәтү ике чорга бүленә: грамотага әзерлек чоры, әлифба чоры (төп чор). Грамотага өйрәтү үзара тыгыз бәйләнгән укый һәм яза белергә өйрәтүнең башлангыч процессыннан гыйбәрәт аналитик – синтетик аваз – хәреф методы белән тормышка ашырыла; авазлар һәм хәрефләр, иҗекләр һәм сүзләр, җөмләләр һәм бәйләнешле сөйләм өстендә эшләү күнегүләре аша ныгытыла. Аваз, хәреф — тану берәмлеге, иҗек — уку берәмлеге, сүз — аңлау берәмлеге, җөмлә — мәгълүмат-хәбәрлек берәмлеге (Кош оча. Балык йөзә.) икәнен гамәли аңлап, «чын уку һәм чын язу»ның җөмлә укудан һәм җөмлә язудан башланганын белеп эшләүләренә ирешелә.

Грамотага әзерлек чоры

Язу гигиенасы кагыйдәләре белән таныштыру, кагыйдәләрне даими үтәү гадәте тәрбияләү. Кешеләрнең әйтеп һәм язып сөйләшүләрен гомуми күзаллау. Матур итеп сөйләшә, укый һәм яза белү кирәклеген аңлау. График схемалар ярдәмендә сөйләмне — җөмләләргә, җөмләне сүзләргә аеру, сүзләрне иҗек һәм авазларга таркату. Дәфтәр битендә ориентлашу. Язу сызыгы, язуның башлангыч ноктасы. Структур берәмлек буларак кулланылган сызык элементлары.

Алгоритм буенча сызык элементларын язу. Язу гигиенасы кагыйдәләре белән таныштыру, кагыйдәләрне даими үтәү гадәте тәрбияләү. Кешеләрнең әйтеп һәм язып сөйләшүләрен гомуми күзаллау. Матур итеп сөйләшә, укый һәм яза белү кирәклеген аңлау.

Әлифба чоры, яки төп чор

Барлык баш һәм юл хәрефләренең язылышы һәм аларның тоташтыруның төп сызыклары белән таныштыру һәм каллиграфик дөрес язарга өйрәтү. Язуда өч төрле (аскы, урта, өске) тоташтыру алымы. Авазларны сүздә тиешле язма хәрефләр белән күрсәтү. Сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сызыкларын өзмичә ритмик язуны булдыру, дәфтәр юлларына хәефләрне һәм сүзләрне, тигез ара калдырып, тигез, дөрес урнаштыру. Башта укытучы белән иҗек–аваз анализы ясаганнан соң, тора бара мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр язу. Башта язмача, аннары басмача үрнәкләрдән сүзләр, җөмләләр күчереп язу. Үрнәк текст белән чагыштырып карау һәм сүзләрне иҗекләп орфографик уку ярдәмендә дәфтәргә язылганнарның дөреслеген тикшерү. Әйтелеше белән язылышы арасында аерма булмаган сүзләрне, шундый өч-дүрт сүздән торган җөмләләрне диктант итеп язу.

Әлифбадан соңгы чор

Алфавит. Алфавиттагы хәрефләр тәртибе. Текстны модельләштерү. Алфавитны дөрес язу,уку.Аерым сүзләр белән җөмләләр төзеп язу. Текстны дөрес итеп күчереп язу.

Татар теле

Авазлар һәм хәрефләр

Аваз һәм хәрефне аеру. Иҗекләрне һәм сүзләрне дөрес уку һәм язу. Сүзләрне иҗекләргә бүлү, аларны юлдан юлга күчерү. Сүзләр арасында буш урын калдыру, юлдан-юлга күчерү билгесе кую, кызыл юл кебек график чараларны куллану. Алфавиттагы хәрефләрнең исемен дөрес әйтү, аларның урнашу тәртибен белү. Сузык һәм тартык авазлар. Калын һәм нечкә сузыклар, аларны белдерә торган хәрефләрнең дөрес язылышы. Авазларның калынлыкта-нечкәлектә ярашуы. Яңгырау һәм саңгырау тартыклар, аларны белдерә торган хәрефләрнең дөрес язылышы. Парлы һәм парсыз яңгырау һәм саңгырау тартыклар.

Сузык һәм тартык авазларны аера белү. Калын һәм нечкә сузыклар, аларны белдерә торган хәрефләрнең дөрес язылышын камилләштерү. Авазларның калынлыкта-нечкәлектә ярашуын истә калдыру. Язуда **ъ** һәм **ь** хәрефләрен **дөрес** куллану. **Е** – **ё**, **ю**, **я** хәрефләре булган сүзләрдә аваз һәм хәреф бәйләнешен билгеләү. Иҗекләрне һәм сүзләрне дөрес уку һәм язуны ныгыту. Сүзләрне иҗекләргә бүлү, аларны юлдан юлга күчерүне камилләштерү. Сүзне тиешле басым белән укырга өйрәнү. Дөрес язу кагыйдәләре һәм аларның кулланылышы белән танышу: **о**, **ө** хәрефләренең татар сүзләренең беренче иҗегендә генә язылуын истә калдыру.

Синтаксис

Җөмлә, сүзтезмә һәм сүзләрне аеру, аларның охшаш һәм аермалы якларын аңлау. Әйтү максаты ягыннан хикәя, сорау, тойгылы һәм боеру җөмләләрне дөрес интонация белән уку. Җөмлә ахырында нокта, сорау һәм өндәү билгеләре кую. Җөмлә чикләрен таба белү. Җөмлә башындагы сүзне баш хәреф белән язу, җөмлә ахырында нокта, сорау һәм өндәү билгеләрен дөрес куюны камилләштерү.

Морфология

Сүз төркемнәре турында төшенчә бирү. Предметны белдерүче сүзләр. Уртаклык һәм ялгызлык исемнәр, аларның язылышы. *Кем? Нәрсә?* сорауларына җавап биргән исемнәрне аеру. Исемнәр янында кулланыла торган ярдәмче сүзләр. Эш-хәрәкәтне белдерүче сүзләр. Билгене белдерүче сүзләр. Предметны белдергән сүзләр белән танышу. Аларның мәгънәләрен аңлату, сорауларын әйтү;

Уртаклык һәм ялгызлык исемнәр һәм аларның язылышын камилләштерү. Исемнәр янында кулланыла торган ярдәмче сүзләр- бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр белән танышу. Предметның билгесен белдергән сүзләр, аның мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы белән танышу. Эш-хәрәкәтне белдергән сүзләр белән танышу.

Орфография

Сүздә орфограмманы күрү, аерып алу, дөрес язу, шул орфограммага сүзләр табу. Җөмләнең беренче сүзендә,кеше исемнәрендә, кеше фамилияләрендә,хайван кушаматларында,географик атамаларда баш хәреф язу.

Бәйләнешле сөйләм

Иҗекләрдән сүзләр, сүзләрдән сүзтезмәләр һәм җөмләләр төзү. Өч-дүрт җөмләдән торган хикәя төзеп язу. Рәсем буенча кечкенә хикәя төзү. Шигырь, табышмак, мәкальләрне ятлап, хәтер диктанты язу. Кечкенә текстларны дөрес итеп (иҗек һәм хәрефләрне төшереп калдырмыйча, урыннарын алыштырмыйча), сүзләп күчереп язу. Әйтелеше белән язылышы туры килгән сүзләрдән төзелгән җөмләләрне ишетеп язу. Шигырь, мәкаль, әйтем һәм табышмакларны хәтер диктанты итеп язарга өйрәнү. Тыңлаганның яки укыганның эчтәлеген изложение итеп язарга өйрәнү. Үзлекләреннән зур булмаган текстлар (сочинение) иҗат итеп язу.

2 класс

Фонетика и орфоэпия

Звуки и буквы. Гласные и согласные. Твердые и мягкие гласные. Сингармонизм. Буквы, обозначающие на письме согласные звуки. Различение звуков и букв. Гласные звуки.

Слог. Деление слов на слоги. Перенос слов. Правила переноса слов с одной строки на другую.

Согласные глухие и звонкие, парные и непарные. Буквы, обозначающие на письме согласные звуки. Специфичные звуки татарского языка [w], [гъ], [къ], [х], [ч]; [ж], [ң], [һ].

Правописание слов с буквами [я], [ю], [е]. Озвончение глухих. Соседство двух одинаковых согласных.

Правописание и произношение слов с [ъ], [ь].

Графика

Татарский алфавит: правильное название букв, знание их последовательности. Умение пользоваться алфавитом при работе со словарями.

Слово

Корень слова. Однокоренные слова. Аффиксы. Особенности образования слов.

Слова, выражающие предмет. Нарицательные и собственные имена существительные. Написания с прописной буквы имен, фамилий людей, кличек животных, названий городов, рек, деревень, улиц.

Слова, выражающие действие. Значение и употребление в речи.

Слова, обозначающие признаки предметов. Употребление прилагательных в предложении. Особенности синтаксической связи между прилагательным и существительным в татарском языке.

Предложение

Слово, словосочетание и предложение. Составление словосочетаний и предложений. Распространенные и нераспространенные предложения. Главные члены предложения. Порядок слов в предложении. Виды предложений по цели высказывания. Особенности произношения.

Развитие связной речи

Последовательность предложений в тексте. Определение темы и основной мысли текста. Разделение текста на части и наименование.

Составление рассказа по картине и опорным словам. Воспроизведение (пересказ) текста в соответствии с предложенным заданием.

Учить стихотворения, пословицы и загадки наизусть. Употребление слов вежливости в речи.

2 класс

Татар теле турында гомуми мәгълүмат. Аралашу чарасы буларак тел. Телнең төп функцияләре. Кеше тормышында һәм үсешендә туган телнең роле. Тугандаш һәм тугандаш булмаган телләр. Татарлар яши торган регионнар. Кеше һәм җәмгыять тормышында телнең роле.

Фонетика һәм орфоэпия

Авазлар һәм хәрефләр. Сузык һәм тартык авазлар. Калын һәм нечкә сузыклар. Авазларның калынлыкта-нечкәлектә ярашуы. Язуда сузык авазларны белдерә торган хәрефләр. Аваз һәм хәрефләрне аеру. Сузык авазлар.

Иҗек. Сүзләрне иҗекләргә бүлү, юлдан-юлга күчерү кагыйдәләре.

Яңгырау һәм саңгырау, парлы һәм парсыз тартыклар. Язуда тартык авазларны белдерә торган хәрефләр. Татар теленә генә хас булган [w], [гъ], [къ], [х],

[ч]; [ж], [ң], [һ] авазлары.

Е, ю, я хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу. Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуы. Бертөрле ике тартык аваз хәрефләренең янәшә килүе.

ъ һәм *ь* хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу һәм уку. Аваз белән хәреф арасындагы аерманы аңлау; туган тел авазларына характеристика бирү: калын /нечкә сузыклар; парлы/парсыз, яңгырау/ саңгырау тартыклар;
Сүздәге басымлы һәм басымсыз авазларны табу. Сузык һәм тартык авазларга характеристика бирү.

Татар теленә генә хас булган авазларны дөрес әйтү. Сүзне иҗекләргә аеру, иҗекләр санын билгеләү. Күчереп язганда һәм әйтеп яздырганда өйрәнелгән кагыйдәләрне куллану.

Графика

Татар алфавиты: хәрефләрнең тәртибен һәм исемен яттан белү. Сүзлекләр белән эшләгәндә, алфавиттан файдалана белү. Аваз һәм хәрефләрне аеру: аваз билгесе буларак хәреф. Алфавиттагы хәрефләр тәртибен белү, сүзләрне алфавит тәртибендә урнаштыру өчен һәм кирәкле мәгълүматны тапканда алфавиттан файдалану.

Сүз

Сүз тамыры. Тамырдаш сүзләр. Кушымчалар. Сүз ясалу үзенчәлекләре.

Предметны белдергән сүзләр. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язу.

Эш-хәрәкәтне белдергән сүзләр. Аларның мәгънәсе һәм җөмләдә куллану үзенчәлекләре.

Предметның билгесен белдергән сүзләр, аларны җөмләдә куллану. Татар телендә исем һәм сыйфатның синтаксик бәйләнеш үзенчәлеге. Тексттан тамырдаш сүзләрне табу. Тамырдаш сүзләрне аеру һәм тамырын билгеләү. Тамырдаш сүзләрне һәм сүз формаларны аеру. Сүзнең төп өлешен табу. Кем? Нәрсә? сорауларына җавап бирә торган исемнәрне белү. Уртаклык һәм ялгызлык исемнәрен танып белү.

Нинди? Кайсы? сорауларына җавап бирә торган сыйфатларны танып белү. Сөйләмдә сыйфатларны дөрес куллана белү. Нишли? Нишлиләр? Нишләр? Нишләрләр? сорауларына җавап бирә торган фигыльләрне тану һәм сөйләмдә дөрес куллана белү.

Җөмлә

Сүз, сүтезмә һәм җөмлә. Сүтезмә һәм җөмләләр төзү. Җыйнак һәм җәенке җөмлә. Җөмләнең баш кисәкләре. Җөмләдә сүз тәртибе. Әйтү максаты ягыннан җөмләнең төрләре, аларның дөрес әйтелеше. Җөмләне сүзләр төркеменнән аеру, аның чикләрен билгеләү. Сүзләрдән җөмләләр төзү. Җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләрен табу. Җыйнак һәм җәенке җөмләләр төзү. Җөмләдәге сүзләр бәйләнешен көйләү. Бирелгән сүзләрдән җөмлә төзү. Җөмләдәге барлык сүтезмәләрне табу. Җыйнак һәм җәенке җөмләләрне аеру. Әйтү максаты һәм эмоциональ бизәге буенча җөмләнең өч төрен билгеләү.

Бәйләнешле сөйләм

Текстта җөмләләрнең урнашу тәртибе (үзара бәйләнеше). Текстның темасын билгеләү, төп фикерен табу. Текстны кисәкләргә бүлү һәм исем кую.

Рәсемнәр буенча, терәк сүзләр кулланып, текст төзү. Тәкъдим ителгән бирем буенча текстның эчтәлеген сөйләү.

Шигырь, мәкаль, әйтем һәм табышмаклар ятлау. Татар сөйләм әдәбенә хас булган сүзләрне дөрес куллану. Текстның темасын һәм төп фикерен билгеләү. Текстка исем бирү, текст белән аның исемен туры китерү. Тәкъдим ителгән башлам өлеше һәм терәк сүзләр ярдәмендә рәсем буенча хикәя төзү.

Текстның планын төзү һәм аны телдән сөйләгәндә һәм язмача хикәяләгәндә куллану. Текстта мәгънәле кисәкләрне билгеләү. Билгеләнгән темага, төрле сөйләм типларын кулланып, хикәя төзү: тасвирлау, хикәяләү, фикерләү; сөйләм этикетының, сөйләм әдәбенең (укучылар һәм өлкәннәр белән аралашканда) төп кагыйдәләрен ныгыту; өйрәнелгән сүзлек байлыгы нигезендә әдәби сөйләмнең төп кагыйдәләрен үзләштерү.

3 класс

Лексика. Слово

Слово и его лексическое значение. Однозначные и многозначные слова, их различение. Прямое и переносное значение слова, употребление в собственной речи. Заимствованные слова в татарском языке. Синонимы и антонимы, омонимы: использование в речи. Словарное богатство татарского языка. Словари татарского языка: толковый словарь татарского языка, словари синонимов, антонимов, омонимов и их использование в учебной деятельности и повседневной жизни.

Состав слова и словообразование

Понятие об однокоренных словах, их отличия от синонимов и омонимов. Однокоренные слова и различные формы одного и того же слова.

Выделение и определение значимых частей слова: корня слова и аффикса. Понятие о словообразовательных и словоизменяющих аффиксах. Разбор слова по составу. Выполнение упражнений с элементами словообразовательного анализа.

Разные способы проверки правописания слов: изменение формы слова; подбор однокоренных слов; использование орфографического словаря.

Морфология

Понятие о частях речи.

Имя существительное. Значение и употребление. Формы единственного и множественного числа. Правописание аффиксов множественного числа. Названия и вопросы падежей. Склонение имен существительных. Выполнение упражнений на морфологический анализ существительных.

Глагол. Значение глагола и употребление в речи. Положительная (утвердительная) и отрицательная формы глаголов. Спряжение глаголов. Формы настоящего, прошедшего и будущего времени изъявительного наклонения. Правописание аффиксов будущего времени изъявительного наклонения: -ар, -әр, -ыр, -ер, -р, -ачак, -әчәк, -ячак, -ячәк(практическое овладение).

Морфологический анализ глаголов.

Имя прилагательное. Значение и употребление в речи. Степени сравнений имен прилагательных: положительная, сравнительная, превосходная, уменьшительная. Правописание аффиксов сравнительной степени: - рак, -рәк и частиц в превосходной степени.

Местоимение. Общее представление о местоимении. Личные
местоимения, значение и употребление в речи. Личные местоимения
1, 2, 3-го лица, единственного и множественного числа. Склонение
личных местоимений

Частицы. Приемы и способы различия частиц *да, дә, та, тә* от аффиксов местно-временного падежа *–да, -дә, -та, -тә*. Правописание частиц.

Послелоги, их значение в речи. Употребление послелогов с именами существительными и местоимениями в разных падежах.

Синтаксис

Предложение. Разновидности предложений по цели высказывания (повествовательные, вопросительные и побудительные). Знаки препинания в конце предложения: точка, вопросительный и восклицательный знаки. Интонационные особенности повествовательных, побудительных, вопросительных и восклицательных предложений (практическое усвоение).

Понятие о главных и второстепенных членах предложения. Подлежащее и сказуемое. Установление связи слов в предложении. Порядок слов в предложении. Понятие о нераспространенных и распространенных предложениях.

Словосочетание. Сходство и различие предложения, словосочетания, слова. Различение главного и зависимого слова в словосочетании.

Развитие речи

Текст. Определять тему, основную мысль текста, делить его на абзацы. Особенности описательного, повествовательного текста.

Знакомство с речевым этикетом.

Тематическое планирование с определением основных видов учебной деятельности

3 класс

Лексика. Сүз.

Сүз һәм аның лексик мәгънәсе. Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр, аларның аермасы. Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәләре, аларны сөйләмдә куллану. Татар телендә алынма сүзләр. Синонимнар һәм антонимнар, омонимнар: аларны сөйләмдә куллану. Татар теленең сүзлек байлыгы. Татар телендә сүзлекләр: татар теленең аңлатмалы сүзлеге, синонимнар, антонимнар, омонимнар сүзлекләре һәм аларны көндәлек тормышта, уку эшчәнлегендә куллану.

Сүз төзелеше һәм сүз ясалышы

Сүзнең мәгънәле кисәкләрен билгеләү: тамыр һәм кушымча. Сүз ясагыч кушымчалар турында төшенчә. Сүзне төзелеше буенча тикшерү.
Тамырдаш сүзләр турында төшенчә. Аларның синонимнардан һәм омонимнардан аермасы. Тамырдаш сүзләр һәм бер үк сүзнең төрле формалары.

Сүзләрнең дөрес язылышын тикшерү ысуллары: сүзнең формасын үзгәртү, тамырдаш сүзләр сайлау, орфографик сүзлек куллану.

Морфология

Сүз төркемнәре турында төшенчә.

Исем. Мәгънәсе һәм кулланылышы. Берлек һәм күплек саннары. Күплек сан кушымчаларының дөрес язылышы. Татар телендә килешләр һәм аларның сораулары. Исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Исемнәргә морфологик анализ ясау күнегүләре.

Фигыль. Фигыльнең мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Фигыльнең барлык һәм юклык формалары. Фигыльнең зат-сан белән төрләнеше. Хикәя фигыльнең хәзерге, үткән һәм киләчәк заманнары.   -ар, -әр, -ыр, -ер, -р, -ачак, -әчәк, -ячак, -ячәк киләчәк заман хикәя фигыль кушымчаларының дөрес язылышын гамәли үзләштерү.

Фигыльләргә морфологик анализ.

Сыйфат. Мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Сыйфат дәрәҗәләре: гади(төп), чагыштыру, артыклык, кимлек. Чагыштыру дәрәҗәсендәге –рак, -рәк кушымчаларының һәм артыклык дәрәҗәсендәге кисәкчәләрнең дөрес язылышы.

Алмашлык. Алмашлык турында гомуми күзаллау. Зат алмашлыклары, мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы. Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше.

Кисәкчә. *да, дә, та, тә* кисәкчәләрен *–да, -дә, -та, -тә* урын-вакыт килеше кушымчаларыннан аерып, таный белү ысуллары. Кисәкчәләрнең дөрес язылышы.

Бәйлекләр, аларның сөйләмдәге әһәмияте. Бәйлекләрне исемнәр һәм алмашлыклар белән төрле килешләрдә куллану.

Синтаксис

Җөмлә. Әйтелү максатыннан чыгып, җөмләләрнең төрләре (хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы). Җөмлә ахырында тыныш билгеләре: нокта, сорау һәм өндәү билгеләре. Хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы җөмләләрнең интонацион үзенчәлекләре (гамәли үзләштерү).

Баш һәм иярчен кисәкләр турында төшенчә. Ия һәм хәбәр. Җөмләдә сүзләр бәйләнешен билгеләү.

Җөмләдә сүз тәртибе. Җыйнак һәм җәенке җөмләләр турында төшенчә.

Сүзтезмә. Сүз, сүзтезмә, җөмләнең охшаш һәм аермалы яклары. Сүзтезмәдәге ияртүче һәм иярүче сүзләрне таный белү.

Бәйләнешле сөйләм

Текст. Текстның темасын, төп фикерен билгеләү, абзацларга бүлү. Тасвирлаучы һәм хикәяләүче текстларның төп үзенчәлекләре.
Сөйләм этикасы белән таныштыру.

4 класс

Слово и его значение (лексика)

Связь формы и значения слова. Лексика как раздел науки о языке, изучающий лексические значения слов. Однозначные и многозначные слова. Омонимы. Синонимы. Антонимы. Употребление слов в речи (тексте) в переносном значении. Сведения о заимствованиях в татарском языке. Представление о фразеологизмах. Татарско- русский, русско- татарский , орфографический словари. Представление о способах толкования лексических значений слов при работе со словарями разных типов: толковыми, синонимов, антонимов.

Слово и его строение (состав слова)

Углубление представлений о морфемном составе слова. Определение корня слова и аффикса. Понятие о словообразовательных аффиксах. Выполнение упражнений с элементами словообразовательного анализа. Сложные слова (кушма сүзләр), парные слова (парлы сүзләр),тезмә сүзләр.
Значения и роль окончаний в словах.

Слово как часть речи (морфология)

Имя существительное

Имя существительное, его значение и употребление в речи. Вопросы имен существителных. Определение имен существительных, отвечающих на вопросы кем? нәрсә? Собственные и нарицательные имена. Формы единственного и множественного числа. Названия и вопросы падежей. Склонение имен существительных. Имена с аффиксами притяжательности (-ым/-ем/-м/-ың/-ең/-ң/-ы/-ыбыз/-ыгыз/-егез/-лары/-еләре/ләре).Имя существительное в роли подлежащего, в роли второстепенных членов предложения. Морфологический разбор имён существительных.

Глагол

Значение глагола и употребление в речи. Определение глаголов, отвечающих на вопросы *нишли?* (что делает?), *нишләде?* (что делал?что сделал?), *нишләр?* (что будет делать?). Глаголы повелительного и изъявительного наклонения .Спряжение глаголов. Спряжение глаголов изъявительного наклонения настоящего, прошедшего и будущего времени. Формы настоящего, прошедшего и будущего времени. Изменение глаголов по временам. Спряжение глаголов повелительного наклонения настоящего, прошедшего и будущего времени. Утвердительная и отрицательная формы глаголов. Глаголы, близкие и противоположные по смыслу. Роль глаголов в предложениях. Выполнение упражнений на морфологический анализ глаголов.

Имя прилагательное

Имя прилагательное: его значение и употребление в речи. Вопросы прилагательных, выражение различных признаков предметов. Степени сравнений имен прилагательных. Роль имён прилагательных в предложениях. Имя прилагательное в роли сказуемого, в роли второстепенных членов предложения. Имена прилагательные, близкие и противоположные по смыслу. Значение и употребление в речи. Выполнение упражнений на морфологический анализ имен прилагательных.

Местоимение

Понятие о местоимениях. Наблюдение над особенностью значения местоимений — обозначать предмет, лицо, не называя, а лишь указывая на них. Личные местоимения: значение и употребление в речи, формы единственного и множественного числа, склонение личных местоимений.

Вопросительные местоимения. Различение падежных форм личных и вопросительных местоимений. Роль местоимений в предложениях. Значение и употребление в речи.

Имя числительное

Имя числительное**,** его значение, вопросы. Количественные и порядковые числительные. Синтаксические функции числительных.

Особенности синтаксической связи между числительным и существительным в татарском языке. Значение и употребление в речи. Морфологический разбор имен числительных.

Наречие

Наречие, его значение, вопросы . Грамматические признаки наречия. Роль наречий в предложении и тексте.

Служебные части речи

Частицы *да, дә, та, тә, гына, генә, кына, кенә, ук, үк, ич, бит.*, *ич,ла-лә, ләбаса-лабаса.*Правописание частиц.

Союзы *кадәр,хәтле,чаклы,шикелле,өчен,таба,белән,аша.* Союзные слова *ас,өс,эч,тыш,арт,ал,ян,урта,кырый,буй,төп,ара,тирә.*Их правописание.

Углубление представлений о роли служебных частей речи: *выражение различного рода отношения между знаменательными частями речи (пространственные, причинные, цели — предлоги, союзы), оттенки значений и чувств (вопроса, уточнения, восхищения, отрицания — частицы).* Наблюдение над ролью предлогов и союзов в составе словосочетаний, союзов в составе сложных предложений.

Синтаксис

Словосочетание и предложение в татарском языке, порядок слов в них. Значения словосочетаний: предмет и его признак, действие и предмет, с которым оно связано. Главные члены предложения. Выражение подлежащего существительными и личными местоимениями. Выражение сказуемого глаголами изъявительного наклонения и прилагательными. Нераспространенные и распространенные предложения. Второстепенные члены предложения. Выражение определения прилагательными. Предложения с однородными членами без союзов и с союзами *һәм, ә, ләкин, әмма*. Использование интонации

перечисления в предложениях с однородными членами. Предложения, осложнённые обращениями, интонация и знаки препинания при них. Понятие о простых и сложных предложениях. Различение простых и сложных предложений.

Текст. Развитие речи

Текст. Признаки текста. Смысловое единство предложений в тексте. Заглавие текста. План текста. Составление планов к данным текстам. Создание собственных текстов по предложенным планам. Типы текстов: описание, повествование, рассуждение, их особенности. Знакомство с основными видами изложений и сочинений: изложения подробные и выборочные, изложения с элементами сочинения; сочинения-повествования, сочинения-описания, сочинения-рассуждения. Нормы речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения (приветствие, прощание, извинение, благодарность, обращение с просьбой).Практическое овладение устными монологическими высказываниями на определенную тему.

4 класс

Сүз һәм аның лексик мәгънәсе.

Сүзнең мәгънәсе һәм формасы арасында бәйләнеш. Лексика сүзнең лексик мәгънәсен өйрәнүче буларак, телләр турындагы фән бүлеге. Бер генә мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр. Омонимнар. Синонимнар. Антонимнар. Сүзләрне телдә (текстта) күчерелмә мәгънәдә куллану. Татар телендә алынма сүзләр турында мәгълүмат. Фразеологизмнар турында күрсәтмә. Татарча-русча, русча-татарча, орфографик сүзлекләр. Төрле тип сүзлекләр белән эшләү алымнары: синонимнар, антонимнар,аңлатмалы.

Сүз һәм аның төзелеше

Сүзнең морфем төзелеше турында белгәннәрне тирәнәйтү. Сүзнең тамырын һәм аффиксларын ачыклау. Сүз ясагыч кушымчалар турында төшенчә. Сүз төзелешен анализлау элементларын кулланып күнегүләр эшләү. Кушма, парлы, тезмә сүзләр. Сүзләрдәге кушымчаларның роле һәм мәгънәсе.

Сүз төркеме буларак сүз (морфология) Исем

Исем, аның мәгънәсе һәм телдәге кулланылышы. Исемнең сораулары. Кем? Нәрсә? Сорауларына җавап бирә торган исемнәрне ачыклау. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр. Берлек һәм күплек сандагы исемнәр. Килешләрнең сораулары һәм исемнәре. Исемнәрнең төрләнеше. Тартым аффикслары булган исемнәр. Исемнәр баш һәм иярчен кисәк ролендә. Исемнәрне морфологик тикшерү. Исемнәргә морфологик анализ ясау күнегүләре.

Фигыль

Фигыльнең мәгънәсе һәм телдәге кулланылышы. Нишли? Нишләде? Нишләр? Сорауларына җавап бирә торган фигыльләрне ачыклау. Боерык һәм хикәя фигыльләр. Фигыльләрнең төрләнеше. Хикәя фигыльләрнең үткән заманда, хәзерге заманда, киләчәк заманда төрләнеше. Үткән заман, хәзерге заман,

киләчәк заман формалары. Фигыльләрнең заманнарда үзгәреше. Боерык фигыльләрнең үткән заманда, хәзерге заманда, киләчәк заманда төрләнеше. Фигыльләрнең раслау һәм кире формалары. Мәгънәсе буенча капма-каршы һәм охшаш фигыльләр. Фигыльләрнең җөмләдәге роле. Фигыльләргә морфологик анализ ясау күнегүләре.

Сыйфат

Сыйфатның мәгънәсе һәм телдәге кулланылышы. Сыйфатның сораулары, билгене белдерүче предметлар. Сыйфат дәрәҗәләре. Сыйфатның җөмләдәге роле (иярчен кисәкләр һәм хәбәр булып килүе). Сыйфатларның туры һәм күчерелмә мәгнәдә кулланылуы. Антоним сыйфатлар, синоним сыйфатлар. Мәгънәсе һәм телдә кулланылышы. Сыйфатларга морфологик анализ ясау күнегүләре.

Алмашлык

Алмашлык турында төшенчә. Алмашлыкларның үзенчәлекләрен күзәтү: предметны белдерә, затны, бары тик аны күрсәтеп. Зат алмашлыклары: мәгънәсе, телдә кулланылышы, берлек һәм күплек санда килүе, төрләнеше.

Сорау алмашлыклары. Сорау алмашлыкларының һәм зат алмашлыкларының килеш формаларында гы аермасы. Алмашлыкларның җөмләдәге роле. Алмашлыкларның сөйләмдә кулланылышы.

Сан

Сан, мәгънәсе, сораулары. Микъдар саннары, тәртип саннары. Санның синтаксик функциясе. Татар телендә сан һәм исем арасындагы синтаксик бәйләнеш үзенчәлекләре. Санның сөйләмдә кулланылышы. Саннарның морфологик анализ ясау күнегүләре.

Рәвеш

Рәвеш, мәгънәсе, сораулары. Грамматик билгесен белдерүче рәвеш. Рәвешләрнең җөмләдәге, тексттагы роле.

Ярдәмлек сүз төркемнәре

Кисәкчәләр (да, дә, та, тә, гына, генә, кына, кенә, ук, үк, ич, бит ич,ла-лә, ләбаса-лабаса). Аларның дөрес язылышы. Бәйлекләр кадәр хәтле, чаклы шикелле, өчен таба, белән,аша. Бәйлек сүзләр ас,өс,эч,тыш,арт,ал,ян,урта,кырый,буй,төп,ара,тирә. Аларның дөрес язылышы. Бәйлек һәм кисәкчәләрнең ролен сүзтезмәләрдә күзәтү, бәйлекләрне катлаулы җөмләләрдә күзәтү

Синтаксис

Татар телендә сүзтезмә һәм җөмлә, аларда сүзләр тәртибе. Сүзтезмәләрнең мәгънәсе: предмет һәм аның билгесе, хәрәкәт һәм предмет, бәйләнеше. Җөмләнең баш кисәкләре. Иянең исем һәм зат алмашлыклары белән, хәбәрнең сыйфат һәм хикәя фигыльләр белән белдерелүе. Җыйнак һәм җәенке җөмләләр. Җөмләнең иярчен кисәкләре. Аергыч . Җөмләнең тиңдәш кисәкләрен һәм тиңдәш кисәкләрнең үзара санау интонациясен, теркәгечләр ярдәмендә бәйләнешен төшендерү, тиңдәш кисәкләр янында тыныш билгеләренең куелышын аңлату. Тиңдәш ияле һәм тиңдәш хәбәрле җөмләләр.

Тиңдәш кисәкләр арасында һәм, я, да-дә, та-тә, ә, ләкин теркәгечләре, тиңдәш кисәкләр янында тыныш билгеләре. Гади һәм кушма җөмләрне белү, тану. Кушма җөмләләр арасында тыныш билгеләре

Текст. Сөйләм үсеше

Текст. Текстның билгеләре. Текстта җөмләләрнең мәгънәле бердәмлеге. Тел һәм сөйләмне аеру. Сөйләм төрләреТекстның темасы. Текстның планы. Бирелгән текстларга план төзү. Бирелгән план буенча үз текстыңны төзү. Текст төрләре:тасвирлау, фикерләү һәм хикәяләү. Аларның үзенчәлекләреИзложение һәм сочинениеләрнең төп төрләре белән танышу: җентекле һәм сайлап алу изложениеләре, инша элементлары белән; инша-тасвирлау,инша- фикерләү һәм инша-хикәяләү. Уку һәм көндәлек хәлләрдә сөйләм этикасы нормалары (исәнләшү, саубуллашу, гафу үтенү, рәхмәт әйтү, үтенеч белән мөрәҗәгать итү) Бирелгән темага телдән монологик әйтемнәрне гамәли үзләштерү

Тематик планлаштыру 1 класс

№	Дәреснең темасы	Сәгать саны	Укучыларның төп эшчәнлеге
Грамотага әзерлек чоры / Добукварный период (3 сәг) (Язу гигиенасы кагыйдәләре, әйтеп һәм язып сөйләшү, график схемалар)			
1	Язу гигиенасы кагыйдәләре белән танышу / Усвоение гигиенических требований при письме	1	кагыйдәләрне даими үтәү гадәте тәрбияләү, интервалны саклап нокталарны дөрес итеп кую, ручканы дөрес тоту, авышлыкны дөрес итеп бирү
2	Кешеләрнең әйтеп һәм язып сөйләшүләрен гомуми күзаллау / Общее представление устной и письменной речи людей	1	матур итеп сөйләшә, укый һәм яза белү кирәклеген аңлау, дәфтәрләрдә эшләү кагыйдәләрен, авышлыкны дөрес итеп бирү
3	График схемалар ярдәмендә сөйләмне — җөмләләргә, җөмләне сүзләргә аеру, сүзләрне иҗек һәм авазларга таркату / Восприятие слова как объекта изучения, материала для анализа. Наблюдение над значением слова. Различение слова и предложения. Работа с предложением: выделение слов, изменение их порядка.	1	овал формасындагы фигураларны дөрес итеп ясый белү
Әлифба чоры, яки төп чор / Букварный период (44 сәг) (хәрефләр, язма эш, күчереп язу)			
4	Юл а хәрефе / Строчная буква а	1	авазлар һәм хәрефләрнең аермасын каллиграфик дөрес язарга өйрәнү.
5	Баш А хәрефе / Заглавная буква А	1	А,а хәрефләрен график дөрес язуны, тоташтыра белүне каллиграфик дөрес язарга өйрәнү.
6	Юл ә хәрефе / строчная буква ә	1	юл хәрефләренең язылышын, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча язу;
7	Баш Ә хәрефе / Заглавная буква Ә	1	баш һәм юл хәрефләренең язылышын, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча язу;
8	Юл ы хәрефе / Строчная буква ы	1	баш һәм юл хәрефләрен, аларны тоташтыручы сызыкларны һәм сүзләрне ачык итеп, бозмыйча язу; Сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сызыкларын өзмичә ритмик язуны(ас-ос) булдыру
9	Баш Ы хәрефе./ Заглавная буква Ы	1	
10	Юл э хәрефе./ Строчная буква э	1	э хәрефен график дөрес язу, тоташтыра белү, авазларны сүздәге тәртиптә әйтү;
11	Баш Э хәрефе / Заглавная буква Э	1	э хәрефен график дөрес язу, тоташтыра белү, авазларны сүздәге тәртиптә әйтү;

12	Юл и хәрефе / Строчная буква и	1	и хәрефләрен график дөрес яза белүне, җөмлә яза белүне
13	Баш И хәрефе / Заглавная буква И	1	И хәрефләрен график дөрес яза белүне, җөмлә яза белүне
14	Юл у хәрефе / Строчная буква у	1	у хәрефен һәм кушылмаларны график дөрес яза һәм укый белүне; сузык аваз һәм аларның хәрефләренә карап, калын һәм нечкә әйтелгән сүзләрне тану
15	Баш У хәрефе / Заглавная буква У	1	Уу хәрефен һәм кушылмаларны график дөрес яза һәм укый белүне; сузык аваз һәм аларның хәрефләренә карап, калын һәм нечкә әйтелгән сүзләрне тану
16	Үү хәрефләре / Буквы Үү	1	Ү ү хәрефен һәм кушылмаларны график дөрес яза һәм укый белүне, сузык аваз һәм аларның хәрефләренә карап, калын һәм нечкә әйтелгән сүзләрне тану; сузык аваз һәм аларның хәрефләренә карап, калын һәм нечкә әйтелгән сүзләрне тану;
17	Оо Өө хәрефләре / буквы Оо Өө	1	О ө хәрефен, сүзләрне, җөмләләрне график дөрес язуны
18	Юл н хәрефе Баш Н хәрефе /Строчная буква н Заглавная буква Н	1	Н,н хәрефләрен график дөрес язуны Сүздәге хәрефләрне, аларны тоташтырган сызыкларын өзмичә ритмик язуны(ас-ос) булдыру
19	Л.л хәрефләре / Буквы Лл	1	Лл хәрефен график дөрес язуны, басма, кулдан язылган хәрефләр белән бирелгән сүз һәм җөмләләрне дөрес күчереп язу;
20	Мм хәрефләре / Буквы Мм	1	Мм хәрефләрен график дөрес язуны, сүзләрне ишетеп язу һәм тикшерү алгоритмын
21	Юл р хәрефе Баш Р хәрефе / строчная буква р Заглавная буква Р	1	Р р хәрефләрен график дөрес язу, шул хәреф кергән сүзләрне язуны, авазларны сүздәге тәртиптә әйтүне
22	Юл я хәрефе Баш Я хәрефе / Строчная буква я Заглавная буква Я	1	Я, я хәрефләре кергән сүзләрне язуны, мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр язу.
23	Юл ю хәрефе Баш Ю хәрефе / Строчная буква ю Заглавная буква Ю	1	Ю,ю хәрефләре кергән сүзләрне язуны
24	Юл е хәрефе. Баш Е хәрефе / Строчная буква е Заглавная буква Е	1	Е, е хәрефләре кергән сүзләрне язуны
25	Юл д хәрефе. Баш Д хәрефе./ Строчная буква д Заглавная буква Д	1	Д, д хәрефләре кергән сүзләрне язуны, мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр язу.
26	Юл т хәрефе. Баш Т хәрефе / Строчная буква т Заглавная буква Т	1	Т, т хәрефләре кергән сүзләрне язуны
27	Юл з хәрефе. Баш З хәрефе Строчная буква з Заглавная буква З.	1	З, з хәрефләре кергән сүзләрне язуны
28	Юл һәм баш С,с хәрефләре./ Строчная и заглавная буквы Сс	1	С, с хәрефләре кергән сүзләрне язуны, мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр язу.
29	Юл г хәрефе. Баш Г хәрефе / Строчная буква г Заглавная буква Г.	1	Г, г хәрефләре кергән сүзләрне язуны
30	Юл к хәрефе. Баш К хәрефе / Строчная буква к Заглавная буква К	1	К, к хәрефләре кергән сүзләрне язуны, мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр язу.

31	Юл в хәрефе. Баш В хәрефе./ Строчная буква в Заглавная буква В	1	В, в хәрефләре кергән сүзләрне язуны
32	Юл ф хәрефе. / Строчная буква ф	1	юл ф хәрефен график дөрес язуны, ф хәрефе кергән сүзләрне ишетеп дөрес язуны
33	Баш Ф хәрефе / Заглавная буква Ф	1	баш ф хәрефен график дөрес язуны, текстны хатасыз күчереп язуны
34	Юл б хәрефе / Строчная буква б	1	юл б хәрефен график дөрес язуны, б хәрефе кергән сүзләрне ишетеп дөрес язуны
35	Баш Б хәрефе./ Заглавная буква Б	1	баш б хәрефен график дөрес язуны, текстны хатасыз күчереп язуны
36	Юл п хәрефе./ Строчная буква п	1	юл п хәрефен график дөрес язуны, п хәрефе кергән сүзләрне ишетеп дөрес язуны
37	Баш П хәрефе./ Заглавная буква П	1	П,п хәрефләрен график дөрес язуны, әйтелеше белән язылышы арасында аерма булмаган сүз
38	Юл ж хәрефе./ Строчная буква ж	1	юл ж хәрефен график дөрес язуны, ж хәрефе кергән сүзләрне ишетеп дөрес язуны
39	Баш Ж хәрефе. / Заглавная буква Ж	1	баш ж хәрефен график дөрес язуны, текстны хатасыз күчереп язуны
40	Юл ш хәрефе./ Строчная буква ш	1	юл ш хәрефен график дөрес язны, мөстәкыйль укып язуны, сүзләрне иҗекләргә бүлү, сүз басымын билгеләүне
41	Баш Ш хәрефе./ Заглавная буква Ш	1	баш ш график дөрес язуны, тоташтыруны, шул хәреф кергән сүзләрне язу ны
42	Җ,җ хәрефләре./ Буквы Җҗ	1	Җ җ хәрефләрен график дөрес язуны, шул хәреф кергән сүзләрне ишетеп язуны
43	Ч, ч хәрефләре./ Буквы Чч	1	Чч хәрефләрен график дөрес язуны, сүзләрне ишетеп язуны
44	Х, х хәрефләре./ Буквы Х х	1	Хх хәрефләрен график дөрес язуны,шул хәреф кергән сүзләрнең язылышын
45	Һ, һ хәрефләре Щ, щ хәрефләре/ Буквы Һh, Буквы Щщ	1	гигиена нормаларын саклап Һh хәрефләрен график дөрес язу. **Щ**щ хәрефләрен график дөрес язуны, сүзне, җөмләне, текстны схема яки модель итеп күрсәтүне
46	Ц, ц хәрефләре Ь һәм Ъ хәрефләре / Буквы Цц , буквы ь и ъ	1	Ц,ц хәрефләрен график дөрес язуны, авазга өйрәнелгән күләмдә характеристика бирүне ъ һәм ь билгесе кергән сүзләрне дөрес язуны, сюжетлы рәсемнәр, үзеңнең уеннарың, күзәтүләрең буенча хикәяләү характериндгы зур булмаган текстлар төзүне
47	Үрнәк җөмләләрне күчереп язу / Списывание образцовых предложений	1	Җөмләнең башы баш хәрефтән, ахырдан нокта куелганны аңлау мөстәкыйль рәвештә сүзләр, җөмләләр язу
Әлифбадан соңгы чор / Послебукварный период – (2 сәгать) (Алфавит. Алфавиттагы хәрефләр тәртибе. Текстны модельләштерү)			
48	Алфавит. Алфавиттагы хәрефләр тәртибе/ Алфавит, правильное название букв алфавита	1	Алфавитны дөрес язу,уку. Аерым сүзләр белән җөмләләр төзеп язу
49	Текстны модельләштерү / Моделирование текста	1	Текстны дөрес итеп күчереп язу, дөрес модельләштерү
ТАТАР ТЕЛЕ / Татарский язык (17 с)			

№	Дәреснең темасы	Сәгс ан	Укучының төп эшчәнлеге
Авазлар һәм хәрефләр / Звуки и буквы (3 сәг) (Аваз һәм хәреф, сузык һәм тартык авазлар, иҗекләргә бүлү)			
50	Аваз һәм хәрефне аеру / Различение звуков и букв	1	Сузык һәм тартык авазларның, нечкә һәм калын әйтелешнең аермасын күрә белү
51	Сузык һәм тартык авазлар / гласные и согласные звуки	1	Яңгырау һәм саңгырау тартыкларны, парлы һәм парсызларны тану
52	Сүзләрне иҗекләргә бүлү. Сүзләрне юлдан-юлга күчерү / Деление слов на слоги. Перенос слов по слогам	1	Иҗек санын классификацияләү , хаталарны таба белү Сүзләрне юлдан-юлга күчерүне дөрес куллану
Синтаксис / Синтаксис (3 сәг) (Җөмлә, сүзтезмә, баш хәреф)			
53	Җөмлә, сүзтезмә һәм сүзләрне аеру, аларның охшаш һәм аермалы якларын аңлау / Различение предложения, словосочетания и слов. Найти в них сходство и различие Выделение слов и предложений	1	Һәр җөмлә ахырындагы төрле тыныш билгеләрен аера белү
54	Әйтү максаты ягыннан хикәя, сорау, тойгылы һәм боеру җөмләләрне дөрес интонация белән уку. Җөмлә ахырында нокта, сорау һәм өндәү билгеләре кую./ Разные по цели высказывания предложения, знаки препинаний при них.	1	Хикәя сорау өндәү җөмләләрне аеру
55	Җөмлә чикләрен таба белү. Җөмлә башындагы сүзне баш хәреф белән язу, җөмлә ахырында нокта, сорау һәм өндәү билгеләрен дөрес куюны камилләштерү. / Разные по цели высказывания предложения, знаки препинаний при них. Употребление прописной буквы в начале предложения. Понятие о главных членах предложения. (без введения терминологии)	1	Терминнарны әйтмичә генә баш кисәкләрне таба белү, нокта, сорау һәм өндәү билгеләрен дөрес куюны камилләштерү
Морфология / Морфология (4 сәг) (Предметны белдерүче сүзләр. Эш-хәрәкәтне белдерүче сүзләр. Билгене белдерүче сүзләр)			
56	Сүз төркемнәре турында төшенчә бирү. Предметны белдерүче сүзләр /	1	предметны эш-хәрәкәтне билгене белдергән сүзләрне сөйләмдә дөрес куллану һәм язу

	Группировка слов по частям речи. Различение слова и обозначаемого им предмета Значение слова. Слова, называющие предметы		
57	Уртаклык һәм ялгызлык исемнәр, аларның язылышы. *Кем? Нәрсә?* сорауларына җавап биргән исемнәрне аеру./ Нарицательные, собственные, их правописание. Вопросы кто? Что?	1	предметны белдергән сүзләрне сөйләмдә дөрес куллану һәм язу
58	Исемнәр янында кулланыла торган ярдәмче сүзләр- бәйлекләр һәм бәйлек сүзләр белән танышу / Служебные слова. (без введения терминологии).	1	мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы белән танышу.
59	Эш-хәрәкәтне белдерүче сүзләр. Билгене белдерүче сүзләр / Слова, называющие действия. Слова, называющие признаки.	1	мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы белән танышу.
Орфография / Орфография (4 сәг) (орфограммалар, сүзләрдә баш хәрефләр)			
60	Ө – е хәрефләре Э – е хәрефләре / Буквы Ө – е Буквы Э – е	1	Ө-е Э – е хәрефләрен дөрес язу, кагыйдәсен истә калдыру;
61	О – ы хәрефләре / Буквы О - ы	1	О-ы хәрефләрен дөрес язу, кагыйдәсен истә калдыру;
62	Я Ю Е хәрефләре / Буквы Я Ю Е	1	Я-ю-е хәрефләрен дөрес язу, кагыйдәсен истә калдыру;
63	Исем, фамилия, елга, күл, шәһәр, хайван кушаматларында баш хәрефләр / Имена собственные, употребление заглавной буквы в именах собственных.	1	Баш хәреф булган предмет-сүзләрне истә калдыру
Бәйләнешле сөйләм / Развитие речи (3 сәг) (текст, сүзләп күчереп язу)			
64	Кечкенә текстларны дөрес итеп (иҗек һәм хәрефләрне төшереп калдырмыйча, урыннарын алыштырмыйча), сүзләп күчереп язу / Письмо под диктовку и переписывание текста на изученное правило. Составление предложений из предложенных слов. Составление небольшого письменного текста на основе просмотренной картины (рисунка) или видеозаписи, с привлечением увиденного (услышанного) материала.	1	Дөрес күчереп язу формалаштыру

65	**Предмет буенча йомгаклау диктанты / Обобщающий диктант по предмету**	1	Контроль эшне үтәү
66	Уку елында өйрәнгәннәрне кабатлау/ Письмо по памяти загадок, пословиц, стихотворений	1	Өйрәнгәннәрне кабатлау

Тематик планлаштыру 2 класс

№	Дәреснең темасы	Сәгать саны	Укучыларның төп эшчәнлеге
Фонетика һәм орфоэпия / Фонетика и орфоэпия (28 сәг) (Авазлар һәм хәрефләр. Сингармонизм. Иҗек. характеристика бирү)			
1	Авазлар һәм хәрефләр/ Звуки и буквы.	1	кирәкле информацияне дәреслектән таба белү; процессның киләчәген фаразлау, ирелешәчәк нәтиҗәне алдан күрү;
2	Сузык һәм тартык авазлар / Гласные и согласные	1	аваз һәм хәрефләрне анализлый, алар арасындагы аермалы якларны таба белү;
3	Калын һәм нечкә сузыклар / Твердые и мягкие гласные.	1	калын һәм нечкә сузыкларны анализлый, алар арасындагы охшаш һәм аермалы якларны таба белү;
4	Авазларның калынлыкта-нечкәлектә ярашуы(сингармонизм) О, ы хәрефләре / Сингармонизм. Буквы о, ы	1	о хәрефенең татар сүзләрендә беренче иҗектә генә язу; уку мәсьәләсен кабул итәргә һәм аны эш дәвамында сакларга;о хәрефенең үзенчәлеген белү.
5	Язуда сузык авазларны белдерә торган хәрефләр. Сузык авазлар Ө, е хәрефләре. Э, е хәрефләре / Буквы, обозначающие на письме гласные звуки. Гласные звуки. Буквы ө- е, э -е	1	ө хәрефенең татар сүзләрендә беренче иҗектә генә язу; ө хәрефенең үзенчәлеген белү. э хәрефенең сүз башында, кайбер сүзләрдә (маэмай, тәэсир, тәэмин) сүз уртасында язу

6	Иҗек. Сүзләрне юлдан-юлга күчерү кагыйдәләре / Слог. Деление слов на слоги. Перенос слов. Правила переноса слов с одной строки на другую.	1	Иҗекне табу, сүзләрне юлдан-юлга дөрес күчерү
7	Ирекле диктант Әби белән онык / Свободный диктант. Внук и бабушка	1	фикерләүдә логик чылбыр төзү.эшчәнлегеңне контрольгә алу.
8	Язуда тартык авазларны белдерә торган хәрефләр. М, н, ң хәрефләре/ Буквы, обозначающие на письме согласные звуки. Буквы м, н, ң	1	м,н,ң хәрефләренең үзенчәлекләрен белү
9	В хәрефе / Буква В	1	в хәрефенең үзенчәлекләрен белү. үзара ярдәм итешү, үз фикереңне нигезли, дәлилли белү.
10	К, г хәрефләре / буквы К, г	1	к, г хәрефләренең үзенчәлекләрен белү. үзара ярдәм итешү, үз фикереңне нигезли, дәлилли белү
11	Х, һ хәрефләре / буквы Х, һ	1	х,һ хәрефләренең үзенчәлекләрен белү. үзара ярдәм итешү, үз фикереңне нигезли, дәлилли белү.
12	Й хәрефе / буква Й	1	й хәрефенең үзенчәлекләрен белү. үзара ярдәм итешү, үз фикереңне нигезли, дәлилли белү.
13	Е, е хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу / Правописание слов с буквами Е, е	1	Е, е хәрефләренең үзенчәлекләрен белү. төркемдә үзара ярдәм итешү, мәгълүмат эзләү, дискуссиядә катнашу.
14	Я,я хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу / Правописание слов с буквами Я, я	1	я хәрефенең үзенчәлекләрен белү. үзара ярдәм итешү, үз фикереңне нигезли, дәлилли белү.
15	Ю, ю хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу/ Правописание слов с буквами Ю, ю	1	ю хәрефенең үзенчәлекләрен белү. үзара ярдәм итешү, үз фикереңне нигезли, дәлилли белү.
16	Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуы/ Озвончение глухих.	1	Саңгырау тартыкларның яңгыраулашуын аңлап истә калдыру
17	Искәртмәле диктант Куян / Предупредителҗный диктант. Заяц	1	Сөйләм нормаларын куллану
18	Бертөрле ике тартык аваз хәрефләренең янәшә килүе / Соседство двух одинаковых согласных	1	дәрестә үзенең белем һәм күнекмәләрен куллану; кагыйдәләрне истә тоту, шуларга ияреп гамәлләр кылу
19	Бертөрле ике тартык аваз хәрефләренең янәшә килүе / Соседство двух одинаковых согласных	1	дәрестә үзенең белем һәм күнекмәләрен куллану; кагыйдәләрне истә тоту, шуларга ияреп гамәлләр кылу
20	Ъ һәм ь хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу һәм уку / Правописание и произношение слов с [ъ], [ь].	1	ь хәрефе кергән сүзләрне дөрес язу
21	Ъ һәм ь хәрефләре кергән сүзләрне дөрес язу һәм уку / Правописание и	1	ъ хәрефе кергән сүзләрне дөрес язу

	произношение слов с [ъ], [ь]		
22	Контроль күчереп язу Файдалы азык/ Контрольное списывание. Полезный продукт	1	Сөйләм нормаларын куллану
23	Сүздәге басымлы һәм басымсыз авазларны табу / Нахождение ударных и безударных звуков в слове	1	Сүздәге басымлы һәм басымсыз авазларны табу
24	Сузык һәм тартык авазларга характеристика бирү / Характеристика гласных и согласных звуков	1	Сузык һәм тартык авазларга характеристика бирү
25	Сузык һәм тартык авазларга характеристика бирү / Характеристика гласных и согласных звуков	1	Сузык һәм тартык авазларга характеристика бирү
26	Сүзләрдә иҗекләр саны / Число слогов в слове	1	Иҗекнең санын табу, сүзләрне юлдан-юлга дөрес күчерү
27	Күнегүләр эшләгәндә өйрәнелгән кагыйдәләрне куллану / Использование изученных правил при выполнении упражнений	1	Күнегүләр эшләгәндә өйрәнелгән кагыйдәләрне куллану
28	Үткәннәрне кабатлау / Повторение пройденного	1	Өйрәнгән кагыйдәләрне куллана белү
Графика/ Графика (3 сәг) **(**Алфавит. Сүзлекләр)			
29	Татар алфавиты: хәрефләрнең тәртибен һәм исемен яттан белү. Сүзлекләр белән эшләгәндә, алфавиттан файдалана белү / Татарский алфавит: правильное название букв, знание их последовательности. Умение пользоваться алфавитом при работе со словарями	1	Алфавитны куллана белү
30	Аваз һәм хәрефләрне аеру: аваз билгесе буларак хәреф./ Различение звуков и букв: буква , звук	1	Аваз һәм хәрефләрне аеруны искә төшерү
31	Контроль диктант Керпе / Контрольный диктант. Ёж	1	Сөйләм нормаларын куллану
Сүз / Слово (26 сәг) **(**Сүзнең тамыры. Тамырдаш сүзләр. Кушымчалар.Исем. Сыйфат. Фигыль)			
32	Сүз / Слово	1	Сүз, сүзтезмә, җөмләләрне аера белү. үз мөмкинлекләреңне чамалау, үзеңне читтән күрү

33	Сүзнең тамыры / Корень слова	1	Сүзнең тамырын табу, аңлатма бирү
34-35	Тамырдаш сүзләр/ Однокоренные слова	2	Тамырдаш сүзләрне аера белү
36-37	Кушымчалар. Сүз ясалу үзенчәлекләре / Аффиксы. Особенности образования слов.	2	сүз ясагыч кушымчалар ярдәмендә яңа сүзләр ясый белү.
38	Искәртмәле диктант Агачлар/ Предупредительный диктант. Деревья	1	Сөйләм нормаларын куллану
39	Үткәннәрне кабатлау / Повторение пройденного	1	Иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру
40	Предметны белдерә торган сүзләр/ Слова, выражающие предмет	1	Кем? нәрсә? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү.
41	Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр/ Нарицательные и собственные имена существительные.	1	кем? нәрсә? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү.
42	Кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язу / Написания с прописной буквы имен, фамилий людей, кличек животных, названий городов, рек, деревень, улиц.	1	Кеше исемнәрен һәм фамилияләрен һәракыт баш хәрефтән язылуын истә калдыру.
43	Кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язу / Написания с прописной буквы имен, фамилий людей, кличек животных, названий городов, рек, деревень, улиц.	1	Ялгызлык исемнәрнең баш хәрефтән язылуын истә калдыру
44	Кеше исемнәрен, фамилияләрен, шәһәр, авыл, елга исемнәрен, хайван кушаматларын баш хәреф белән язу/ Написания с прописной буквы имен, фамилий людей, кличек животных, названий городов, рек, деревень, улиц.	1	Ялгызлык исемнәрнең баш хәрефтән язылуын истә калдыру
45	Эш-хәрәкәтне белдерә торган сүзләр / Слова, выражающие действие	1	Дәрестә өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау.
46	Аларның мәгънәсе һәм җөмләдә куллану үзенчәлекләре./ . Значение и употребление в речи.	1	Дәрестә өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау.
47	Нишли? Нишлиләр? Сорауларына җавап бирә торган фигыльләрне тану/	1	Нишли? Нишлиләр? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү

	Различение глаголов отвечающих на вопросы что делает? Что делают?		
48	Нишләр? Нишләрләр? Сорауларына җавап бирә торган фигыльләрне тану/ Различение глаголов отвечающих на вопросы что сделает? Что сделают?	1	Нишләр? Нишләрләр? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү
49	Нишләде? Нишләгән? Сорауларына җавап бирә торган фигыльләрне тану / Различение глаголов отвечающих на вопросы что сделал? Что сделали?	1	Нишләде? Нишләгән? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү
50	Нишләде? Нишләгән? Сорауларына җавап бирә торган фигыльләрне тану/ Различение глаголов отвечающих на вопросы что сделал? Что сделали?	1	Нишләде? Нишләгән? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү
51	Аңлатмалы диктант Йорт салырга әзерләнү/ Объяснительный диктант. Стройка дома	1	Сөйләм нормаларын куллану
52	Үткәннәрне кабатлау / Повторение пройденного	1	Иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру
53	Предметның билгесен белдергән сүзләр, аларны җөмләдә куллану / Слова, обозначающие признаки предметов. Употребление прилагательных в предложении	1	Дәрестә өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау.
54	Татар телендә исем һәм сыйфатның синтаксик бәйләнеш үзенчәлеге/ Особенности синтаксической связи между прилагательным и существительным в татарском языке.	1	Дәрестә өйрәнелгән материалның фәнне өйрәнүдәге, тормыштагы әһәмиятен ачыклау.
55	Нинди? Кайсы? сорауларына җавап бирә торган сыйфатларны тану/ Различение прилагательных отвечающих на вопросы какой? Который?	1	Нинди? Кайсы? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү
56	Нинди? Кайсы? сорауларына җавап бирә торган сыйфатларны тану / Различение прилагательных отвечающих на вопросы какой? Который?	1	Нинди? Кайсы? сорауларына җавап биргән сүзләрне таба белү
57	Имла язу. Зәһәр елан / Изложение Змея	1	Иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру
Җөмлә / Предложение (4 сәг)			

(Сүз, сүзтезмә һәм җөмлә)			
58	Сүз, сүзтезмә һәм җөмлә. / Слово, словосочетание и предложение	1	Сөйләмне җөмләләргә аера белү.
59	Җөмләдә сүз тәртибе. Әйтү максаты ягыннан җөмләнең төрләре, аларның дөрес әйтелеше./ Порядок слов в предложении. Виды предложений по цели высказывания. Особенности произношения.	1	Сүзләрдән җөмләләр төзү
60	Җөмләне сүзләр төркеменнән аеру, аның чикләрен билгеләү./ Обозначение границ предложений	1	Җөмләнең баш кисәкләрен табу
61	Әйтү максаты һәм эмоциональ бизәге буенча җөмләнең өч төрен билгеләү / Определить три разновидности предложения по цели высказывания	1	Укучылар тарафыннан белгән яки әлегәчә белмәгән күнекмәләрне үзара бәйләү
Бәйләнешле сөйләм / Развитие связной речи (7сәг) (текст төзү, текстны кисәкләргә бүлү, исем кую, текстның эчтәлеген сөйләү)			
62	Текстта җөмләләрнең урнашу тәртибе (үзара бәйләнеше) / Последовательность предложений в тексте	1	Текст. Текстка исем бирү, текст белән аның исемен туры китерү
63	Текстны кисәкләргә бүлү һәм исем кую/ Разделение текста на части и наименование.	1	Текстның өлешләрен: башламын, төп, йомгаклау өлешләрен табу текстны өлешләргә бүлү, аларга исем кушу; өлешләп эчтәлеген сөйләү һәм язу;
64	Рәсемнәр буенча, терәк сүзләр кулланып, текст төзү/ Составление рассказа по картине и опорным словам	1	Текстның планын төзи белү
65	Тәкъдим ителгән бирем буенча текстның эчтәлеген сөйләү. Шигырь, мәкаль, әйтем һәм табышмаклар ятлау/ Воспроизведение (пересказ) текста в соответствии с предложенным заданием. Учить стихотворения, пословицы и загадки наизусть.	1	Татар сөйләм әдәбенә хас булган сүзләрне дөрес куллану
66	Сөйләм этикетының, сөйләм әдәбенең (укучылар һәм өлкәннәр белән аралашканда) төп кагыйдәләрен ныгыту/ Употребление слов вежливости в речи.	1	Татар сөйләм әдәбенә хас булган сүзләрне дөрес куллану
67	**Предмет буенча йомгаклау диктанты/**	1	Контроль эшне үтәү

	Обобщающий диктант по предмету		
68	Үткәннәрне кабатлау / Повторение пройденного	1	Иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру

Тематик планлаштыру 3 класс

№	Тема	Сәгатьләр саны	Укучыларның төп эшчәнлеге
Лексика. Сүз / Лексика. Слово (13 с) (сүз, бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр, алынма сүзләр, антонимнар, сүзлекләр)			
1	Орфограмма / Орфограмма	1	
2	Авазлар һәм хәрефләр. / Звуки и буквы	1	Өйрәнгән орфограммаларны табу һәм сүзнең дөрес язылышын аңлату, орфографик сүзлекләр куллану.
3	Сузык һәм тартык авазлар/ Гласные и согласные	1	Яңгырау, саңгырау тартыкларны һәм сузык авазларны танып белү
4.	**Я, ю, е** хәрефләре. Алфавит / Буквы я, ю, е. Алфавит	1	Орфографик һәм орфоэпик сүзлекләр белән эшләгәндә, алфавиттан файдалану.
5.	Контроль күчереп язу / Контрольное списывание	1	Контроль эшне үтәү 26 нчы күнегү
6.	Сүз төркемнәре. Җөмлә/ Части речи. Предложение	1	Исем, сыйфат, алмашлык, фигыль сүз төркемнәрен кабатлау. Җөмлә төзүдә куллану

7	Ирекле диктант. Гөмбәләр/ Свободный диктант. Грибы	1	Иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру
8	Сүз һәм аның лексик мәгънәсе/ Слово и его лексическое значение.	1	Сүзне сөйләмдә дөрес куллану
9	Бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр, аларның аермасы / Однозначные и многозначные слова, их различение.	1	Текстларда, үз сөйләмендә күчерелмә мәгънәле сүзләрне куллана белү.
10.	Татар телендә алынма сүзләр/ Заимствованные слова в татарском языке	1	Татар телендә алынма сүзләрне белү
11.	Синонимнар һәм антонимнар, омонимнар: аларны сөйләмдә куллану / Синонимы и антонимы, омонимы: использование в речи.	1	Тексттан синоним һәм антонимнарны билгеләү. 51 – 63 нче күнегүләр
12.	Тотрыклы сүзтезмәләр. / Фразеологизмы	1	Сүзнең туры һәм күчерелмә мәгънәләре, аларны сөйләмдә куллану 64 – 68 нче күнегүләр
13	Искәртмәле диктант. Тоз/ Предупредительный диктант. Соль	1	Сөйләм нормаларын куллану
Сүз төзелеше. Сүз ясалышы / Состав слова и словообразование (9 с) (сүз, тамыр һәм кушымча, кушма, парлы сүзләр)			
14.	Сүзнең мәгънәле кисәкләрен билгеләү: тамыр һәм кушымча / Выделение и определение значимых частей слова: корня слова и аффикса.	1	Сүзләрне тамыр һәм кушымчаларга аеру. Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү. 69 – 76 нчы күнегүләр
15	Сүз ясагыч кушымчалар турында төшенчә/ Понятие о словообразовательных и словоизменяющих аффиксах.	1	Сүзләрне тамыр һәм кушымчаларга аеру
16	Сүз ясагыч кушымчалар / Словообразовательные аффиксы.	1	Сүзләрне тамыр һәм кушымчаларга аеру

17	Төрләндергеч кушымчалар/ Словоизменяющие аффиксы	1	Сүзләрне тамыр һәм кушымчаларга аеру.
18	Тамырдаш сүзләр. Аларның синонимнардан һәм омонимнардан аермасы / Однокоренные слова. Их отличия от синонимов и омонимов.	1	Тамырдаш сүзләрне синонимнардан һәм омонимнардан аера белү.
19	Кушма сүзләр / Сложные слова	1	Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү.77 – 80 нче күнегүләр
20	Кушма сүзләр/ Сложные слова	1	Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү 81 – 89 нчы күнегүләр
21	Парлы сүзләр/ Парные слова	1	Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү 90 – 95 нче күнегүләр
22	Үткәннәрне кабатлау/ Повторение пройденного	1	Тест биремнәре
Морфология / Морфология (9 с.) **(**исем, килешләр, фигыль, заманнар, сыйфат, дәрәҗәләр, алмашлык, кисәкчә, бәйлекләр)			
23	Сүз төркемнәре турында төшенчә / Понятие о частях речи	1	Исем, сыйфат, алмашлык, фигыль сүз төркемнәрен танып белү. 96 – 102 нче күнегүләр
24	**Исем.** Мәгънәсе һәм кулланылышы/ Имя существительное. Значение и употребление	1	Исемне җөмләдә дөрес куллану
25	Берлек һәм күплек саннары/ Формы единственного и множественного числа	1	Исемнәрне сан белән төрләндерү
26-27	Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр/ Нарицательные и собственные имена сущствительные.	2	Җанлы һәм җансыз, ялгызлык һәм уртаклык исемнәрне тану; 103 – 110 нчы күнегүләр
28	Исемнәрнең килеш белән төрләнеше. Баш килеш/ Склонение имен существительных	1	Исемнәрне килеш, сан белән төрләндерү, килешләрнең исемнәрен дөрес

	Названия и вопросы падежей. Именительный падеж		әйтү.115 – 120 нче күнегүләр
29	Иялек килеше Төшем килеше / Родительный падеж. Винительный падеж	1	Исемнәрне килеш, сан белән төрләндерү, килешләрнең исемнәрен дөрес әйтү.121 – 123 нче күнегүләр
30	Чыгыш килеше.Урын – вакыт килеше/ Творительный падеж. Предложный падеж	1	Исемнәрне килеш, сан белән төрләндерү, килешләрнең исемнәрен дөрес әйтү.127 – 129 нчы күнегүләр
31	Изложение язу. Песи баласы / Изложение. Котёнок	1	Иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру
32	Хаталар өстендә эшләү. Үткәннәрне кабатлау/ Работа над ошибками. Повторение пройденного	1	Тест биремнәре
33	**Фигыль.** Фигыльнең мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы / Глагол. Значение глагола и употребление в речи.	1	Фигыльне сөйләмдә дөрес куллану
34	Фигыльнең барлык һәм юклык формалары Фигыльләрнең зат-сан белән төрләнеше/ Положительная (утвердительная) и отрицательная формы глаголов. Спряжение глаголов.	1	Фигыльләрнең формалары, зат-сан белән төрләндерү.
35	Хикәя фигыльнең хәзерге, үткән һәм киләчәк заманнары / Формы настоящего, прошедшего и будущего времени изъявительного наклонения.	1	Фигыльләрне заман, зат-сан белән төрләндерү. Хәзерге, үткән, киләчәк заман хикәя фигыльләрне зат-сан белән төрләндерү.
36	Хәзерге заман хикәя фигыль/ Настоящее, время изъявительного наклонения.	1	Фигыльләрне заман, зат-сан белән төрләндерү. Хәзерге заман хикәя фигыльләрне зат-сан белән төрләндерү.
37	Контроль диктант. Гыйнвар/ Контрольный диктант. Январь	1	Сөйләм нормаларын куллану

38	Хаталар өстендә эшләү .Үткән заман хикәя фигыль/ Работа над ошибками. Прошедшее время изъявительного наклонения.	1	Үткән заман хикәя фигыльләрне зат-сан белән төрләндерү.
39	Киләчәк заман хикәя фигыль/ Будущее время изъявительного наклонения.	1	Киләчәк заман хикәя фигыльне тану 170 – 177 нче күнегүләр
40	Киләчәк заман хикәя фигыльнең беренче төре Киләчәк заман хикәя фигыльнең икенче төре/ Первый и второй вид будущего времени изъявительного наклонения.	1	Фигыльләрнең төрләрен белү
41	Изложение язу. Чыршы бәйрәме/ Изложение Праздник ёлки	1	иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру
42	Хаталар өстендә эш.Үткәннәрне кабатлау/ Работа над ошибками. Повторение пройденного	1	Тест биремнәре
43	**Сыйфат.** Мәгънәсе һәм сөйләмдә кулланылышы/ Имя прилагательное. Значение и употребление в речи	1	Сыйфатларны таный алу
44	Сыйфат дәрәҗәләре: гади(төп), чагыштыру, артыклык, кимлек/ Степени сравнений имен прилагательных: положительная, сравнительная, превосходная, уменьшительная	1	Сыйфат дәрәҗәләрен сөйләмдә дөрес куллану.
45	Чагыштыру дәрәҗәсендәге сыйфатлар/ сравнительная степень прилагательных	1	Сыйфат дәрәҗәләрен сөйләмдә дөрес куллану.
46	Артыклык дәрәҗәсендәге сыйфатлар/ превосходная степень прилагательных	1	Сыйфат дәрәҗәләрен сөйләмдә дөрес куллану.
47	Чагыштыру дәрәҗәсендәге –рак, -рәк кушымчаларының һәм артыклык дәрәҗәсендәге кисәкчәләрнең дөрес язылышы. / Правописание аффиксов сравнительной	1	Кисәкчәләрнең дөрес язылышын күзәтү

	степени: - рак, -рәк и частиц в превосходной степени.		
48	Ирекле диктант. Әниемә бүләк / Свободный диктант. Подарок маме	1	Сөйләм нормаларын куллану
49	Хаталар өстендә эш. Үткәннәрне кабатлау/ Работа над ошибками. Повторение пройденного	1	Тест биремнәре
50	**Алмашлык.** Алмашлык турында гомуми күзаллау/ Местоимение. Общее представление о местоимении		Алмашлыкны тану
51	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше / Склонение личных местоимений	1	Зат алмашлыкларын килеш белән төрләндерү
52	Зат алмашлыкларының килеш белән төрләнеше/ Склонение личных местоимений	1	Кушымчаларына карап, зат алмашлыкларының кайсы килешкә каравын билгеләү
53	**Кисәкчә**. *да, дә, та, тә* кисәкчәләрен *–да, -дә, -та, -тә* урын-вакыт килеше кушымчаларыннан аерып, таный белү ысуллары. / Частицы. Приемы и способы различия частиц да, дә, та, тә от аффиксов местно-временного падежа –да, -дә, -та, -тә	1	да, дә, та, тә кисәкчәләрен –да, -дә, -та, -тә урын-вакыт килеше кушымчаларыннан аера белү
54	Контроль күчереп язу. Мәңге сүнмәс умырзаялар/ Контрольное списывание. Не угасаемые подснежники	1	иҗади эшчәнлеккә омтылыш булдыру
55	**Бәйлекләр**, аларның сөйләмдәге әһәмияте/ Послелоги, их значение в речи.	1	Сөйләмне күзәтү
56	Бәйлекләрне исемнәр һәм алмашлыклар белән төрле килешләрдә куллану / Употребление послелогов с именами существительными и	1	Сөйләмне күзәтү

	местоимениями в разных падежах.		
57	Контроль диктант. Яз / Контрольный диктант. Весна	1	Контроль эшне үтәү
Синтаксис / Синтаксис (6 с) (Җөмлә, ия ,хәбәр, сүзтезмә)			
58	**Җөмлә**. Әйтелү максатыннан чыгып, җөмләләрнең төрләре (хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы)/ Предложение. Разновидности предложений по цели высказывания (повествовательные, вопросительные и побудительные)	1	Җөмләнең баш кисәкләрен табу. Хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы җөмләләрнең интонацион үзенчәлекләрен гамәли үзләштерү.
59	Җөмлә ахырында тыныш билгеләре: нокта, сорау һәм өндәү билгеләре/ Знаки препинания в конце предложения: точка, вопросительный и восклицательный знаки.	1	Хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы җөмләләрнең ахырында тыныш билгеләрен тану, белү 54 – 67 нче күнегүләр
60	Хикәя, сорау, өндәү (боеру), тойгылы җөмләләрнең интонацион үзенчәлекләре (гамәли үзләштерү)/ Интонационные особенности повествовательных, побудительных, вопросительных и восклицательных предложений (практическое усвоение)	1	Җөмләдә сүз тәртибе
61	Баш һәм иярчен кисәкләр турында төшенчә / Понятие о главных и второстепенных членах предложения	1	Җөмләнең баш(ия, хәбәр), иярчен кисәкләрен билгеләү. Җөмләнең баш кисәкләрен табу.
62	**Сүзтезмә**. Сүз, сүзтезмә, җөмләнең охшаш һәм аермалы яклары / Словосочетание. Сходство и различие предложения, словосочетания, слова.	1	Сүз, сүзтезмә, җөмләнең охшаш һәм аермалы якларын белү
63	Сүзтезмәдәге ияртүче һәм ияручe сүзләрне таный белү / Различение главного и	1	Сүзтезмәдәге ияртүче һәм ияручe сүзләрне таный белү

	зависимого слова в словосочетании.		
Бәйләнешле сөйләм / Развитие речи (6 с) (Текст, төрләре, сөйләм этикасы)			
64	**Текст.** Бәйләнешле сөйләм/ Текст Развитие речи	1	“Текст”, “абзац”,“текст планы”; текстның башы һәм ахыры төшенчәләрен белү. 90 – 101 нче күнегүләр
65	Текстның темасын, төп фикерен билгеләү, абзацларга бүлү / Определять тему, основную мысль текста, делить его на абзацы	1	Бирелгән текстларга план төзү, абзацларны билгеләү, тексттагы җөмләләрнең бәйләнешен билгеләү.110 – 119 нчы күнегүләр
66	Сөйләм этикасы белән таныштыру/ Знакомство с речевым этикетом.	1	Яшьтәшләре һәм өлкәннәр белән аралашканда сөйләм этикеты нормаларына ия булу.
67	**Предмет буенча йомгаклау диктанты/** Обобщающий диктант по предмету	1	Контроль эшне үтәү
68	Хаталар өстендә эш. Йомгаклау/ Работа над ошибками. Обобщение	1	Хаталар өстендә эшләү, биремнәрне үтәү

Тематик планлаштыру 4 сыйныф

№	Дәреснең темасы	Сәгать саны	Укучыларның төп эшчәнлеге
Сүз һәм аның лексик мәгънәсе. (11 с) (сүз, бер мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр, алынма сүзләр, антонимнар, сүзлекләр)			
1	Сүзнең мәгънәсе һәм формасы арасында бәйләнеш. Связь формы и значения слова.	1	Сүзне сөйләмдә дөрес куллану
2	Җәйге истәлекләр буенча сочинение язу. Җәйге истәлекләр. Сочинение по летним воспоминаниям.	1	Бәйләнешле сөйләм үстерү. Сүзне текстта дөрес куллану
3	Лексика сүзнең лексик мәгънәсен өйрәнүче буларак, телләр турындагы фән бүлеге. Лексика как раздел науки о языке, изучающий лексические значения слов.	1	Сүзлек диктанты.бит 30 (мет.әсб)
4	Грамматик биремле диктант. Күбәләк малае Әлтәфи. Диктант с грамматическим заданием.	1	(мет.әсб) диктант
5	Сүзләрне телдә (текстта) күчерелмә мәгънәдә куллану. Употребление слов в речи (тексте) в переносном	1	Текстларда, үз сөйләмендә күчерелмә мәгънәле сүзләрне куллана белү.

	значении		
6	Татар телендә алынма сүзләр турында мәгълүмат . Сведения о заимствованиях в татарском языке.	1	Татар телендә алынма сүзләрне белү
7	Бер генә мәгънәле һәм күп мәгънәле сүзләр. Омонимнар. Однозначные и многозначные слова. Омонимы.	1	Текстларда, үз сөйләмендә күчерелмә мәгънәле сүзләрне куллана белү.
8	Тотрыклы сүзтезмәләр. Фразеологизмнар турында күрсәтмә. Фразиологизмы. Представление о фразеологизмах.	1	Текстларда, үз сөйләмендә тотрыклы сүзтезмәләрне, фразеологизмнарны куллана белү.
9	Татарча-русча, русча-татарча, орфографик сүзлекләр. Төрле тип сүзлекләр белән эшләү алымнары: синонимнар, антонимнар,аңлатмалы. Татарско- русский, русско- татарский , орфографический словари. Представление о способах толкования лексических значений слов при работе со словарями разных типов: толковыми, синонимов, антонимов.	1	Өйрәнгән орфограммаларны табу һәм сүзнең дөрес язылышын аңлату, орфографик сүзлекләр куллану. орфоэпик сүзлекләр белән эш
10	Синонимнар, антонимнар. Синонимы. Антонимы.	1	Тексттан синоним һәм антонимнарны билгеләү
11	Изложение язу. Усак. Изложение.	1	Изложение язу. Бит 34-35 (мет.әсб)
	Сүз һәм аның төзелеше (7 сәг) (сүз, тамыр һәм кушымча, кушма, парлы сүзләр)		
12	Сүзнең морфем төзелешен тирәнәйтү. Тамыр һәм кушымча. Углубление представлений о морфемном составе слова. Корень и суффикс.	1	Сүзләрне тамыр һәм кушымчаларга аеру. Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү
13	Сүзнең тамырын һәм аффиксларын ачыклау .Сүз ясагыч кушымчаларга аңлатма бирү. Определение корня слова и аффикса. Понятие о словообразовательных аффиксах.	1	Сүзләрне тамыр һәм кушымчаларга аеру. Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү
14	Төрләндергеч кушымчаларга аңлатма бирү Сүз төзелешен анализлау элементларын кулланып күнегүләр эшләү. Выполнение упражнений с элементами словообразовательного анализа.	1	Сүз төзелешен анализлау элементларын кулланып күнегүләр эшләү.
15	Картина буенча сочинение язу.Җир җиләге. Сочинение по картине.	1	Сочинение язу. Бит 43, күн.62
16	Кушма, парлы сүзләрне аеру. Тамырын табу. Сложные слова парные слова тезмә сүзләр.	1	Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү
17	Тезмә сүзләрне аеру. Сүзләрдәге кушымчаларның роле һәм мәгънәсе. Значения и роль окончаний в словах.	1	Тамырдаш сүзләрне билгели алу. Сүз ясалыш ысулларын танып белү

18	Контроль диктант. Хәлимә. Контрольный диктант.	1	Диктант язу.бит 40 (мет.әсб)
Сүз төркеме буларак сүз (морфология) Исем (7 сәг) (исем, килешләр фигыль, заманнар, сыйфат, дәрәҗәләр, алмашлык, кисәкчә, бәйлекләр)			
19	Исем, аның мәгънәсе һәм телдәге кулланылышы. Имя существительное, его значение и употребление в речи.	1	Исемне җөмләдә дөрес куллану
20	Исемнең сораулары. Кем? Нәрсә? Сорауларына җавап бирә торган исемнәрне ачыклау. Вопросы имен существителных. Определение имен существительных, отвечающих на вопросы кем? нәрсә?	1	Исемнең сорауларын тану һәм белү
21	Берлек һәм күплек сандагы исемнәр. Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр . Формы единственного и множественного числа. Собственные и нарицательные имена.	1	Исемнәрне сан белән төрләндерү
22	Килешләрнең сораулары һәм исемнәре. Названия и вопросы падежей	1	Исемнәрне килеш, сан белән төрләндерү, килешләрнең исемнәрен дөрес әйтү
23	Исемнәрнең төрләнеше. Тартым аффикслары булган исемнәр Исемнәр баш һәм иярчен кисәк ролендә.).Имя существительное в роли подлежащего, в роли второстепенных членов предложения.	1	Тест биремнәре. Дәреслектәге 71-72 б. Дәреслек һәм эш дәфтәреннән күнегүләр эшләү.
24	Исемнәрне морфологик тикшерү. Исемнәргә морфологик анализ ясау күнегүләре. Морфологический разбор имён существительных.	1	Исемнәргә морфологик анализ ясау күнегүләрен эшләү
25	Изложение язу. Хәйдәр коткарды. Хаталар өстендә эш. Изложение. Р.н.о.	1	Изложение язу. 45-46 бит (метод.әсб)
Фигыль (9 сәг) (фигыль, заманнар)			
26	Фигыльнең мәгънәсе һәм телдәге кулланылышы. Значение глагола и употребление в речи.	1	Фигыльне сөйләмдә дөрес куллану
27	Нишли? Нишләде? Нишләр? сорауларына җавап бирә торган фигыльләрне ачыклау. Хәзерге заман хикәя фигыль. Определение глаголов, отвечающих на вопросы *нишли?* (что делает?), *нишләде?* (что делал?что сделал?), *нишләр?* (что будет делать?).	1	Фигыльләрнең сорауларын, заманнарын белү
28	Фигыльләрнең төрләнеше. Үткән заман хикәя фигыль. Спряжение глаголов. Глаголы прошедшего времени..	1	Фигыльләрнең төрләнешен, заманнарын белү
29	Билгеле сорауларга җавап була торган фигыльләрне аеру. Киләчәк заман хикәя фигыль. Утвердительная и	1	Фигыльләрнең төрләнешен, заманнарын белү

	отрицательная формы глаголов. Глаголы будущего времени.		
30	Үткән заман, хәзерге заман, киләчәк заман формалары. Фигыльләрнең заманнарда үзгәреше	1	Фигыльләрнең төрләнешен, заманнарын белү
31	Боерык фигыль. Боерык фигыльләрнең үткән заманда, хәзерге заманда, киләчәк заманда төрләнеше. Формы настоящего, прошедшего и будущего времени. Изменение глаголов по временам.	1	Боерык фигыльләрнең төрләнешен күзәтү
32	Фигыльләрнең раслау һәм кире формалары. Мәгънәсе буенча капма-каршы һәм охшаш фигыльләр. Утвердительная и отрицательная формы глаголов. Глаголы, близкие и противоположные по смыслу	1	Фигыльләрнең раслау һәм кире формалары. Мәгънәсе буенча капма-каршы һәм охшаш фигыльләрне тану, куллана белү
33	Фигыльләрнең җөмләдәге роле. Фигыльләргә морфологик анализ ясау күнегүләре . Роль глаголов в предложениях. Выполнение упражнений на морфологический анализ глаголов.	1	Фигыльләргә морфологик анализ ясау күнегүләрен эшләү, ныгыту
34	Контроль диктант .Төлке. Хаталар өстендә эш. Контрольный диктант. Р.н.о.	1	Диктант язу.51-52 бит (мет.әсб)
Сыйфат (5 сәг) (сыйфат, дәрәҗәләр)			
35	Сыйфатның мәгънәсе һәм телдәге кулланылышы. Имя прилагательное: его значение и употребление в речи.	1	Сыйфатларны таный алу
36	Сыйфатның сораулары, билгене белдерүче предметлар Сыйфат дәрәҗәләре . Вопросы прилагательных, выражение различных признаков предметов. Степени сравнений имен прилагательных.	1	Сыйфат дәрәҗәләрен сөйләмдә дөрес куллану.
37	Сыйфатның җөмләдәге роле (иярчен кисәкләр һәм хәбәр булып килүе). Сыйфатларның туры һәм күчерелмә мәгнәдә кулланылуы. Роль имён прилагательных в предложениях. Имя прилагательное в роли сказуемого, в роли второстепенных членов предложения	1	Сыйфатларны сөйләмдә дөрес куллану.
38	Антоним сыйфатлар, синоним сыйфатлар. Мәгънәсе һәм телдә кулланылышы Сыйфатларга морфологик анализ ясау күнегүләре. Значение и употребление в речи. Выполнение упражнений на морфологический анализ имен прилагательных.	1	Сыйфатларга морфологик анализ ясау күнегүләрен ныгыту
39	Сочинение язу. Керпе. Хаталар өстендә эш. Сочинение. Р.н.о.	1	19 нчы күнегү. Дәресл.бит 15. Дәреслек һәм эш дәфтәреннән күнегүләр эшләү.
Алмашлык (5 сәг)			

(алмашлык, роле, мәгънәсе, кулланылышы)			
40	Алмашлык турында төшенчә. Алмашлыкларның үзенчәлекләрен күзәтү: предметны белдерә, затны, бары тик аны күрсәтеп . Понятие о местоимениях. Наблюдение над особенностью значения местоимений — обозначать предмет, лицо, не называя, а лишь указывая на них.	1	Алмашлыкны тану., аңлау, куллана белү
41	Зат алмашлыклары: мәгънәсе, телдә кулланылышы, берлек һәм күплек санда килүе, төрләнеше. Личные местоимения: значение и употребление в речи, формы единственного и множественного числа, склонение личных местоимений.	1	Зат алмашлыкларын төрләнешен белү
42	Сорау алмашлыклары. Сорау алмашлыкларының һәм зат алмашлыкларының килеш формаларында гы аермасы. Вопросительные местоимения. Различение падежных форм личных и вопросительных местоимений.	1	Зат алмашлыкларын килеш белән төрләндерү
43	Алмашлыкларның җөмләдәге роле. Алмашлыкларның сөйләмдә кулланылышы. . Роль местоимений в предложениях. Значение и употребление в речи.	1	Алмашлыкларны сөйләмдә дөрес куллану
44	Аңлатмалы диктант. Аны һәркем ярата. Хаталар өстендә эш. Объяснительный диктант. Р.н.о.	1	Диктант. Бит 57-58 (мет.әсб)
Сан (5 сәг) (Сан, мәгънәсе, сораулары)			
45	Сан, мәгънәсе, сораулары. Имя числительное**,** его значение, вопросы.	1	Сан, мәгънәсе, сораулары истә калдыру
46	Микъдар саннары, тәртип саннары. Количественные и порядковые числительные.	1	Предметның исәбен, микъдарын белдерә торган сүз төркеме белән танышу
47	Санның синтаксик функциясе. Татар телендә сан һәм исем арасындагы синтаксик бәйләнеш үзенчәлекләре. Синтаксические функции числительных. Особенности синтаксической связи между числительным и существительным в татарском языке.	1	Татар телендә сан һәм исем арасындагы синтаксик бәйләнеш үзенчәлекләрен күзәтү
48	Санның сөйләмдә кулланылышы. Саннарның морфологик анализ ясау күнегүләре. Значение и употребление в речи. Морфологический разбор имен числительных.	1	Саннарның морфологик анализ ясау күнегүләрен ныгыту
49	Искәртмәле диктант. Чәүкә. Хаталар өстендә эш .Предупредительный диктант.Р.н.о..	1	Диктант. Бит 59 (мет.әсб)
Рәвеш (3 сәг) (рәвеш, роле)			

50	Рәвеш, мәгънәсе, сораулары. Грамматик билгесен белдерүче рәвеш. Наречие, его значение, вопросы . Грамматические признаки наречия.	1	Рәвеш, мәгънәсе, сорауларын истә калдыру
51	Рәвешләрнең җөмләдәге, тексттагы роле. Роль наречий в предложении и тексте.	1	Рәвешләрнең җөмләдәге, тексттагы ролен кузаллау, истә калдыру
52	Изложение язу . Ябалак, тавык, аучы. Хаталар өстендә эш. Изложение. Р.н.о.	1	Изложение язу. Бит 61-62 (мет.әсб)
Ярдәмлек сүз төркемнәре (4 сәг) (кисәкчәләр, бәйлекләр)			
53	Кисәкчәләр (*да, дә, та, тә, гына, генә, кына, кенә, ук, үк, ич, бит ич,ла-лә, ләбаса-лабаса*). Аларның дөрес язылышы. Частицы *да, дә, та, тә, гына, генә, кына, кенә, ук, үк, ич, бит*., *ич,ла-лә, ләбаса-лабаса.*Правописание частиц.	1	Кисәкчәләрнең дөрес язылышын аңлау
54	Бәйлекләр *кадәр хәтле, чаклы шикелле, өчен таба, белән,аша. Бәйлек сүзләр ас,өс,эч,тыш,арт,ал,ян,урта,кырый,буй,төп,ара,тирә.* Аларның дөрес язылышы. Союзы *кадәр,хәтле,чаклы,шикелле,өчен,таба,белән,аша.* Союзные слова *ас,өс,эч,тыш,арт,ал,ян,урта,кырый,буй,төп,ара,тирә.*Их правописание.	1	Бәйлекләрнең дөрес язылышын аңлау
55	Изложение язу. Кечкенә умартачы. Хаталар өстендә эш. Изложение. Р.н.о.	1	Изложение язу. Бит 68 (мет.әсб)
56	Бәйлек һәм кисәкчәләрнең ролен сүзтезмәләрдә күзәтү, бәйлекләрне катлаулы җөмләләрдә күзәтү. Наблюдение над ролью предлогов и союзов в составе словосочетаний, союзов в составе сложных предложений.	1	Бәйлек һәм кисәкчәләрнең ролен сүзтезмәләрдә күзәтү, бәйлекләрне катлаулы җөмләләрдә күзәтү
Синтаксис (6 сәг) (Җөмлә, ия ,хәбәр, сүзтезмә)			
57	Татар телендә сүзтезмә һәм җөмлә, аларда сүзләр тәртибе. Сүзтезмәләрнең мәгънәсе: предмет һәм аның билгесе, хәрәкәт һәм предмет, бәйләнеше. Словосочетание и предложение в татарском языке, порядок слов в них. Значения словосочетаний: предмет и его признак, действие и предмет, с которым оно связано.	1	Сүзтезмә һәм тезмә сүзләр арасындагы аерманы аңлау, сүзтезмәләрнең барлыкка килү юлларын ачыклау, сүзтезмәдәге иярүче һәм ияртүче сүз турында белемнәрне тирәнәйтү.
58	Җөмләнең баш кисәкләре. Иянең исем һәм зат алмашлыклары белән, хәбәрнең сыйфат һәм хикәя	1	Ия белән хәбәр таба белүне, сорауларын куюны ныгыту

	фигыльләр белән белдерелүе. Главные члены предложения. Выражение подлежащего существительными и личными местоимениями. Выражение сказуемого глаголами изъявительного наклонения и прилагательными.		
59	Җыйнак һәм җәенке җөмләләр. Җөмләнең иярчен кисәкләре. Аергыч .	1	Аергыч турында мәгълүмат алу. Җөмләдән иярчен кисәкләрне (аергычны) таба белү
60	Җөмләнең тиңдәш кисәкләрен һәм тиңдәш кисәкләрнең үзара санау интонациясен, теркәгечләр ярдәмендә бәйләнешен төшендерү, тиңдәш кисәкләр янында тыныш билгеләренең куелышын аңлату. Тиңдәш ияле һәм тиңдәш хәбәрле җөмләләр. Тиңдәш кисәкләр арасында ***һәм, я, да-дә, та-тә, ә, ләкин*** теркәгечләре, тиңдәш кисәкләр янында тыныш билгеләре.	1	Тиңдәш ияле, тиңдәш хәбәрле, тиңдәш аергычлы җөмләләр турында мәгълүмат алу. Тиңдәш кисәкләр арасында теркәгечләр булганда тыныш билгеләрен куярга өйрәнү
61	Гади һәм кушма җөмләрне белү, тану. Кушма җөмләләр арасында тыныш билгеләре. Второстепенные члены предложения. Выражение определения прилагательными.	1	Составында 2-3 гади җөмлә булган тезмә кушма җөмләләрне тиңдәш кисәкле гади җөмләләрдән аера һәм тикшерергә өйрәнү. Теркәгечләрне һәм тыныш билгеләрен куюны өйрәнү.
62	Контроль диктант .Сугыш һәм яз. Хаталар өстендә эш. Контрольный диктант. Р.н.о.	1	Диктант язу. Бит 63-64 (мет.әсб)
Текст. Сөйләм үсеше (6 сәг) (Текст, төрләре, сөйләм этикасы)			
63	Текст. Текстның билгеләре. Текстта җөмләләрнең мәгънәле бердәмлеге. Тел һәм сөйләмне аеру. Сөйләм төрләре. Текст. Признаки текста. Смысловое единство предложений в тексте.	1	Текстның темасын, төп фикере, аның өлешләрен билгели белү осталыгын камилләштерү
64	Текстның темасы. Текстның планы. Бирелгән текстларга план төзү. Бирелгән план буенча үз текстыңны төзү. . Заглавие текста. План текста. Составление планов к данным текстам. Создание собственных текстов по предложенным планам.	1	Текстның темасын, төп фикере, планын төзи белү осталыгын камилләштерү
65	Текст төрләре:тасвирлау, фикерләү һәм хикәяләү. Аларның үзенчәлекләре. Типы текстов: описание, повествование, рассуждение, их особенности.	1	Текстларның төрләре (хикәяләү, тасвирлау, фикер йөртү). Текстларны бер-берсеннән аера һәм төзергә өйрәнәләр. Текстта сурәтләү чаралары. Текстларның эчтәлеген кыскартып һәм тулысынча сөйләү
66	Изложение һәм сочинениеләрнең төп төрләре белән танышу: җентекле һәм сайлап алу изложениеләре, инша элементлары белән; инша-тасвирлау,инша- фикерләү һәм инша-хикәяләү. . Знакомство с основными видами изложений и сочинений: изложения подробные и выборочные, изложения с элементами сочинения;	1	Котлау открыткасы, хат, СМС язарга өйрәнү

	сочинения-повествования, сочинения-описания, сочинения-рассуждения.		
67	Туган тел предметы буенча контроль диктант .Җырчы кош. Хаталар өстендә эш . Контрольный диктант по родному языку. Р.н.о.	1	Диктант язу.бит 70 (мет.әсб)
68	Уку һәм көндәлек хәлләрдә сөйләм этикасы нормалары (исәнләшү, саубуллашу, гафу үтенү, рәхмәт әйтү, үтенеч белән мөрәҗәгать итү) Бирелгән темага телдән монологик әйтемнәрне гамәли үзләштерү. Нормы речевого этикета в ситуациях учебного и бытового общения (приветствие, прощание, извинение, благодарность, обращение с просьбой).Практическое овладение устными монологическими высказываниями на определенную тему.	1	Аралашу ситуациясен – аралашу кем белән, кайда, нинди максат белән башкарылуын аңлау. Үз фикереңне әйтү һәм аны дәлилләү. Әңгәмә үткәрүнең төп күнекмәләрен үзләштерү (сүз башлау, әңгәмәгә кушылу, аны дәвам итү, игътибарны җәлеп итү һ.б.). Уку, көндәлек аралашу шартларында тел әдәбе нормаларын үзләштерү (сәламләү, хушлашу, гафу үтенү, рәхмәтле булу, сорау белән мөрәҗәгать итү). Монологик сөйләм төзү күнекмәләрен камилләштерү.